

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

Кваліфікаційна робота бакалавра

На тему «Манхва, маньхуа та манга як тренди друковано-розважального
контенту»

Виконав: студент 4 курсу, групи 6.0610-2-ж
спеціальності 061 журналістика
освітньої програми «Журналістика»

Денисова Т. К

Керівник: к.н.соц.ком., доцент *Костюк Ю. В.*

Рецензент: к.філол.н., доцент *Тяпкіна Н. І.*

Запоріжжя-2024

ЗМІСТ

Реферат.....	3
Завдання.....	5
Вступ.....	6
Розділ 1. Теоретичні засади на тему «Манхва, маньхуа та манга як тренди друковано-розважального контенту».....	8
1.1. Історія, популярність, жанри, персонажі манги, манхви, маньхуа...8	
1.2. Падіння популярності, аудиторія, зображення, теми, місце виробництва, вікові обмеження Маньхуа та відмінності і схожості Азіатської літератури.....	17
Розділ 2. Супровідна записка до творчого проєкту.....	22
2.1. Опис та обґрунтування творчого проєкту.....	22
2.2. Опис цільової аудиторії та особливостей просування продукту....	23
2.3. Формально-змістові характеристики.....	26
2.4. Особливості оформлення.....	26
2.5. Технічні і програмні засоби.....	27
2.6. Зв'язок із творчим доробком (портфоліо).....	27
Висновки.....	29
Список використаної літератури.....	31
Додаток А. Ілюстративний матеріал.....	33
Додаток Б. Портфоліо.....	36
Додаток В. Сценарії для творчого проєкту.....	38
Abstract.....	54
Декларація академічної доброчесності.....	55

РЕФЕРАТ

Тема кваліфікаційної роботи бакалавра: «Манхва, маньхуа та манга як тренди друковано-розважального контенту».

Обсяг основної частини роботи: 25 сторінок.

Кількість використаних джерел – 15

Мета роботи - створити цикл радіо передач у яких буде йти мова про різні види коміксів.

Для досягнення мети ми виконали такі **завдання**:

- схарактеризували кожен із історій манхв, маньхуа та манги;
- проаналізували особливості їх популярності, проаргументувати інтерес серед аудиторії, жанрологічний аспект, спільні риси та відмінності;
- створили цикл радіо програм, де ведеться мова про манхва, маньхуа та манга.

Об'єктом дослідження – журналістські твори манхва, маньхуа та манга.

Предмет дослідження – затребуваність та популярність коміксів манхв, маньхуа та манг в аудиторії.

Формально-змістові характеристики проєкту. Творчий проєкт є серією подкастів для радіо передач. Серія подкастів складається із 8 серій подкастів (4 пілотні випуски і 4 підсумкові та остаточні), історично-публіцистичної спрямованості, від 6 до 15 хвилин випуски.

У радіо проєктах використовувались, у пілотних випусках: заставка (на початку та в кінці), переходи (після пісні, перед основним текстом. Для переходу була використаний звук із пісні), пісня (для урізноманітнення тексту), пісня на задньому плані. У підсумкових випусках: заставка (на початку і в кінці кожного випуску), переходи (для переходів був використаний звук перегортання книги, щоб додати більшої атмосфери занурення у цю тему, наче дійсно читаємо книгу), музика на задньому плані.

Реалізований проєкт демонструє різноманіття Азіатської літератури і відкриває її для українських читачів, а також основний задум автора.

Ключові слова: манхва, маньхуа, манга, Азіатська література, комікси, жанри, головні герої, персонажі.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет журналістики
Кафедра журналістики
Рівень вищої освіти – бакалавр
Спеціальність 061 журналістика
Освітня програма 061 журналістика

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Чернявська Л. В.

«17» травня 2024 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА СТУДЕНТЦІ

Денисовій Тетяні Костянтинівні

1. Тема роботи – «Манхва, маньхуа та манга як тренди друковано-розважального контенту» («Manhwa, manhua and manga as trends in print and entertainment content»), керівник роботи – Костюк Юрій Вікторович, доц., к. соц. ком., затверджені додатком до наказу ЗНУ від 08.12.2023 № 2086-с.
2. Строк подання студентом роботи – 31.05.2024.
3. Вихідні дані до роботи – наукові праці не були використані у дипломній роботі.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): 1) схарактеризувати кожен із історій манхв, маньхуа та манги; 2) проаналізувати особливості їх популярності, проаргументувати інтерес серед аудиторії, жанрологічний аспект, спільні риси та відмінності; 3) створити цикл радіо програм, де ведеться мова про манхва, маньхуа та манга.
5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Завдання видав (дата, підпис)	Завдання прийняв (підпис)
Вступ	Костюк Ю.В. доцент	15.12.2023	
Розділ 1	Костюк Ю.В. доцент	12.02.2024	
Розділ 2	Костюк Ю.В. доцент	17.03.2024	
Висновки	Костюк Ю.В. доцент	10.04.2024	

6. Дата видачі завдання – 10 грудня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Скласти та узгодити з науковим керівником графік виконання роботи, визначити мету дослідження, завдання, об'єкт, предмет дослідження.	07.02.2024	Виконано
2	Підібрати та проаналізувати наукову літературу з проблеми дослідження. Написати теоретичну частину	10.03.2024	Виконано
3	Доробити творчий проєкт, скласти його опис та обґрунтування.	27.04.2024	Виконано
4	Сформулювати висновки кваліфікаційної роботи, оформити список літератури,	25.04.2024	Виконано невчасно
5	Оформити роботу відповідно до вимог	02.05.2024	Виконано невчасно
6	Пройти процедуру попереднього захисту	08.05.2024	Виконано вчасно
7	Пройти процедуру нормоконтролю та рецензування	12.05.2024	Виконано невчасно
8	Перевірити роботу у програмі Unichesk	13.05.2024	Виконано невчасно
9	Виправити зауваження і подати роботу на кафедру	31.05.2024	Виконано невчасно

Студент _____ Т. К. Денисова

Керівник роботи _____ Ю. В. Костюк

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ М. В. Чабаненко

ВСТУП

Інтернет, телебачення і радіо - це головні засоби поширення інформації світового рівня, які сприяють доступу до новин, розважальних програм і освітнього контенту для широкої аудиторії. Вони об'єднують людей із різних країн, дозволяючи обмінюватися думками, ідеями та новинами у реальному часі. Ці засоби масової комунікації впливають на наше сприйняття світу, допомагаючи бути в курсі подій та знаходити спільну мову з іншими.

Креолізований текст - це форма передачі інформації, який включає елементи різних мов або мовних варіантів. Такі тексти можуть містити запозичені слова, фрази або граматичні конструкції з різних мов або діалектів. Креолізм може бути результатом культурного або мовного контакту між різними групами людей, що призводить до появи нового, унікального стилю мовлення. До такого виду тексту відносяться комікси манхва, маньхуа та манга.

Всі комікси можна поділити на західні та східні. Захід – Сполучені штати Америки. Спочатку це були карикатури у газетах на політичну тему, але потім цю ідею підхопили інші люди, які і почали показувати світу щось нове. На сторінках були показані: динамічні бої, діалоги між героями, задні плани та багато чого іншого. «Людина-павук», «Залізна людина» тощо, задали епоху коміксів, які і до сьогодні мають велику популярність у світі. Схід – Азіатські твори: Південнокорейська манхва, Китайська маньхуа та Японська манга. Серед них популярна манга, оскільки вона є основоположником шляху Азійських коміксів. Саме вона запатентувала у персонажів великі очі, виразні обличчя, грамімікою, деталізований задній фон і т.д. Але з появою більш доступних способів передачі інформації твори манхва, маньхуа та манга отримали новий розквіт у світі, що й зумовлює *актуальність* нашої кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота спрямована на вивчення та розкриття Азійської літератури і її представлення українській аудиторії. Оскільки наукових робіт повзаних із вивченням літератури Японії, Південної Кореї та Китаю на

українському просторі дуже мало. Навіть за умови зростаючої популярності коміксів у світі, в тому числі манхви, маньхуа та манги.

Мета роботи – створити цикл радіо передач у яких буде йти мова про різні види Азіатських коміксів.

Для досягнення поставленої мети потрібно вирішити такі *завдання*:

- схарактеризувати кожен із історій манхв, маньхуа та манги;
- проаналізувати особливості їх популярності, проаргументувати інтерес серед аудиторії, жанрологічний аспект, спільні та відмінності;
- створити цикл радіо програм, де ведеться мова про манхва, маньхуа та манга.

Об'єктом дослідження – журналістські твори манхва, маньхуа та манга.

Предмет дослідження – затребуваність та популярність коміксів манхв, маньхуа та манг в аудиторії.

Структура роботи: Кваліфікаційна робота складається з реферату, вступу, двох розділів, висновків, список використаної літератури та додатків. Обсяг основної частини роботи – 25 сторінок. Список використаної літератури включає 15 найменувань (викладених на двох сторінках).

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ НА ТЕМУ «МАНХВА, МАНЬХУА ТА МАНГА ЯК ТРЕНДИ ДРУКОВАНО-РОЗВАЖАЛЬНОГО КОНТЕНТУ»

1.1. Історія, популярність, жанри, персонажі манги, манхви, маньхуа

Світ постійно змінюється, кожна епоха, століття, рік привносить щось своє нове. Раніше наші пращури вчилися розуміти малюнки на скелях, потім дійшли і до книг на різних мовах держав. Книжки були і будуть цікавими навіть сьогодні, адже написані в багатьох жанрах та охоплюють проблеми та теми, які цікаві соціуму.

Зараз набуває популярності читання манхв, маньхуа та манги. Підлітки та дорослі цікавляться життям головних героїв із цих творів. З деякими із них можна сміливо себе асоціювати. Але що це за твори такі?

Історія Манги

Манга - японська форма коміксів, включаючи комікси та графічні новели, які зазвичай створюються в Японії або у японському стилі.

Однією з особливостей манги є читання з правої сторони на ліву і зверху вниз, що відрізняє її від традиційних коміксів, які читаються зліва направо. Цей спосіб читання став традиційним в країнах Азії [8].

Причина вибору такого напрямку для манги та японських публікацій полягає в їхній історії та культурі.

Перші посилення на створення історій у картинках в Японії датуються XII століттям, зокрема роботами Яку - відомого буддійського ченця та художника. Одна з його робіт, «Веселі картинки з життя птахів та звірів», включала чорно-білі малюнки з тваринами та буддійськими ченцями. З часом манга засвоїла традиції укійо-е, а пізніше вплив модернізації та змінилися у проміжку від 1900 до 1940 року.

У 1923 році японська газета «Асахі Сінбун» розпочала публікацію щотижневого комікс-дodatка «Асахі Граф», який містив адаптації

американських коміксів і оригінальні японські комікси в американському стилі. Ця ініціатива видавців посилила популярність коміксів серед читачів.

Вагомий внесок в розвиток манги зробили японські художники-карикатуристи у 20-ті роки ХХ століття, які відвідали Сполучені Штати для спілкування з американськими колегами.

Майже одразу ж найпопулярніші комікси стали збирати і випускати у вигляді книг, що було новаторською ідеєю на той час і відіграла ключову роль у розвитку японських коміксів. Вони в основному були комедійними та сатиричними, висміюючи японське суспільство.

З початку ХХ століття почали випускати і дитячі комікси. Три журнали періоду — "Сьонен Клуб" (заснований у 1914 році), "Сьодзьо Клуб" (заснований у 1923 році) та "Йонен Клуб" (заснований у 1923 році) стали прототипами сучасних японських дитячих та юнацьких журналів.

Починаючи з 1937 року, коли Японія почала втручання в справи Китаю та розпочала війну, збільшилася кількість коміксів та анімації із пропагандистським змістом. Уряд усвідомив їх важливість і активно підтримував їх створення, у тому числі матеріально. Був створений "Новий японський союз творців манги" (Сін Ніппон Мангака Кекай), виданням якого був журнал "Манга", що виходив аж до кінця війни, навіть під час нестачі паперу.

У 1943 році Рюїті Екояма опублікував у журналі "Манга" фантастичний комікс "Воїн науки приходить до Нью-Йорку", в якому вперше в історії манги з'явилася концепція величезного бойового робота, яка відіграла ключову роль у подальшому розвитку японських коміксів та аніме.

У відміну від аніме, яке переживало занепад від кінця Другої світової війни до середини 1950-х років, манга активно розвивалася протягом цього періоду. Це був час підйому дешевих чорно-білих коміксів, які видавалися на простому папері низької якості, були дуже доступними за ціною, видавці практично не платили художникам, та дозволяли їм експериментувати [1].

Мангу завжди слід читати з правого боку в обов'язковому порядку, що може викликати незручність для західної аудиторії, що звикла читати з лівого

боку. Проте існують винятки від стандартного чорно-білого стилю, оскільки багато авторів манги вирішили або розмалювати свої твори, або подарувати фанатам розфарбовані сторінки. Манга є однією з найпопулярніших літературних концепцій, серед яких найбільш відомі назви включають "One Piece", "Naruto" і "Bleach" [12].

Чому манга є такою популярною?

Манга може належати до різних жанрів, таких як пригод, фантастика, детектив, трилер, жах, еротика або порно. Це означає, що кожна людина може знайти жанр манги, який їй подобається.

Багато авторів втілюють в своїх творах глибокий сенс, поставляючи перед своїми читачами філософські питання і проблеми, що істотні для сучасного суспільства [3].

Розвитку манги як одного з ключових аспектів культури Японії сприяв Тезука Осаму. Завдяки його революційному підходу до створення манги - поєднанню складного сюжету, анімаційного стилю графіки та творчості без обмежень - привернуло багатьох молодих талановитих авторів, наприклад, Мацумото Лейдзі. Манга врешті-решт оформилася як окремий вид літератури та розвинула безліч жанрів і піджанрів [2].

Художній стиль манги сильно вплинув на роботи перших майстрів, як от Тедзука Осаму, який відзначався великими очима, невеликим ротом і сильною мімікою, які підкреслювали емоції персонажів. Однією з ключових особливостей манги є те, що вона зазвичай видруковується у відтінках сірого, а не на спеціальних кольорових розворотах [15].

Манга має величезну популярність не тільки в Японії, але й у всьому світі. Це частково пов'язано з великою кількістю аніме (японських анімаційних фільмів), які базуються на мангах. Завдяки цьому, вона стала популярною серед молоді у багатьох країнах, включаючи США, Європу та Азію [4].

Персонажі манга

Головними героями манги виступають частіше всього підлітки\дорослі, які вчаться у школі або працюють у офісі. Багато часу виділяється на розкриття героїв, їх перед історій, оточення, оточуючого світу, другорядних персонажів.

Так як манга в деякій мірі надихалася коміксами США, то тема супер героїв завжди буде присутня. Наприклад, «Моя геройська академія» або «Меч розсікаючий демонів». Але є Японські твори, які розповідають про повсякдення людей, їх проблеми на роботі, навчанні, взаємодії із іншими, тобто дуже приземлена історія. Наприклад, «Хорімія» або «Кіт, майстер на всі лапки, сьогодні знову сумує».

Не дивлячись на це, манга більш зациклена саме на історіях та проблемах для японської аудиторії, хоча і зарубіжним читачам таке буде до вподоби.

Один із найзахоплюючих аспектів манги полягає в її різноманітності жанрів, які адресовані читачам різного віку та інтересів. Деякі з найпопулярніших напрямків включають:

1. Сьонен Манга.

Манга Shonen орієнтована на молоду чоловічу аудиторію й зазвичай містить захоплюючі сюжети, пригоди та дружбу. Сюди відносяться такі культові серіали, як "Наруто" та "Дракон Болл".

2. Манга Шодзьо.

Манга Shojo спрямована на молодих дівчаток і часто фокусується на темах романтики, дружби та самопізнання. Серед улюблених серіалів цього жанру "Сейлор Мун" та "Кошик фруктів".

3. Манга Сейнен.

Манга Seinen адресована дорослому чоловічому аудиторії, представляючи зрілі теми, вибудованих персонажів та складні сюжети. Прикладами є серіали "Берсерк" та "Зошит смерті".

4. Джосей Манга.

Манга Josei націлена на дорослих жінок, досліджуючи реалістичне відображення взаємин, кар'єри та особистісного зростання. Прикладами цього напрямку є роботи такі, як "Нана" та "Мед і конюшина".

5. Манга Кодомо.

Манга Kodomo розроблена для дітей та містить захоплюючі історії з простим, але чудовим малюнком. Класичними прикладами кодомо-манги є "Дораэмон" та "Покемон Пригоди".

6. Манга Ісекай.

У манзі Isekai персонажі переходять в альтернативні світи або перевтілюються у них, що починається захоплююча пригода з фантастичними істотами. Популярні назви включають "Re: Zero" та "Мистецтво меча онлайн"[8].

7. Джосей.

Манга Дессей - це доросла версія седзе, де акцент робиться на взаєминах і емоціях, а не на діях. Тут мистецтво менш ідеалізоване, персонажі складніші, а сюжети включають більш зрілі й складні теми.

8. Седзе-ай та Сенен-ай.

Ці два напрямки, також відомі як юрі та яой, розглядають стосунки в ЛГБТQ+ спільноті. Тематика цих жанрів різноманітна, від романтики до дії, жахів та насилля, відображаючи всі аспекти життя [11].

Історія Манхви

Манхва - це корейські комікси, які відрізняються від манги своєю індивідуальністю та фанатською базою. Походження манхви має коріння у манзі та сягає початку 20 століття, коли Корея перебувала під японською окупацією. Перші спроби створення манхви були використані для політичних коментарів, що викликало суперечки та цензуру.

Манхва стала популярною у Кореї у 1960-ті роки, а великий успіх припав на 2010-ті роки завдяки появі онлайн-додатків для обміну коміксами, які залучили корейських авторів до аудиторії по всьому світу. Однією з ключових відмінностей манхви від манги є те, що манхву можна знайти виключно в Інтернеті, а не у друкованому вигляді. Крім того, манхва читається зліва направо, як англомовні романи, і перекладається на різні мови.

Творці манхви мають прізвисько "манхвага", а сама манхва публікується у повному кольорі. Деякі відомі приклади манхви включають Catharsis, DICE, Solo Leveling та Kubera [14].

Особливості Манхви

Манхва виділяється від японської манги своїм унікальним стилем малювання та сюжетними рішеннями. Основна різниця полягає в тому, що манхва часто має кольорове виконання, у порівнянні зі звичайною чорно-білою мангою. Це виділення кольорів цією манхвою додає живої енергії та емоційної інтенсивності до історій. Кожен персонаж, кожен кадр в манхві майстерно втілюється за допомогою широкої палітри кольорів, що робить комікси візуально привабливими та виразними.

Різноманітність жанрів

Манхва пропонує величезний вибір жанрів, які включають фантастику, фентезі, романтику, драму, історію, екшн та багато інших. Кожен може знайти щось за своїм смаком у світі Манхви. Це різноманіття жанрів в поєднанні з якісними малюнками і цікавими сюжетами привертає увагу широкої аудиторії.

Особливості сюжетів

Сюжети манхви можуть бути складними, насиченими емоціями та багатограними. Вони часто здатні вразити читачів несподіваними сюжетними поворотами та непередбачуваними фіналами. Багато манхв акцентують увагу на глибоких емоціях та психологічних характеристиках персонажів, що робить їх не тільки коміксами, а справжніми шедеврами мистецтва.

Рекомендовані Манхви

Ось кілька рекомендованих Манхв, які варто переглянути:

- "Tales of the Unusual" (Казки про незвичайне) — захоплююча колекція коротких жахливих історій з несподіваними поворотами.
- "The Breaker" (Розбійник) — екшн-фентезі про хлопця, який потрапляє у світ бойових мистецтв і змушений боротися зі злочинними бандами.

- "Cheese in the Trap" (Сир у пастці) — романтична драма, що розповідає історію студентки, яка зустрічає загадкового хлопця зі складним характером.
- "Tower of God" (Вежа Бога) — фантастичний пригодницький комікс про хлопця, який намагається пройти небезпечний випробувальний лабіринт, щоб здійснити свою мрію.
- "Solo Leveling" — епічний фентезі-екшн про мисливця на монстрів, який здобуває все більшу силу та відкриває таємниці світу [5].

Вікові обмеження:

На корейських сайтах із творами треба пред'являти документ що тобі виповнилось 13-14 років.

13+ – саме з цієї категорії та віку люди починають читати манхви. Треба мати на увазі, що тут автори намагаються не підіймати важкі теми, які не були б зрозумілі дітям. Все робиться просто, але градус напруження тут мінімальний. Оскільки читають такі твори не тільки дорослі, але й діти, які просто зацікавились красивими картинками із текстом.

16+ – тут автори трохи добавляють напруження у читачів, оскільки така аудиторія більш-менш розуміє твір та її посл. Важкі теми виносяться на перший план, але не перегинають палку.

18+ – для більш старшої аудиторії. Сцени крові та насилля детально показуються у кадрі. Рівень жорстокості іноді перевищує межі дозволеного. Підіймаються дуже серйозні проблеми, не тільки людські, а й суспільства та світу.

Історія Маньхуа

Маньхуа – це комікси, створені в Китаї, Тайвані чи Гонконгу. Їхні теми зазвичай охоплюють політику, комедію, бойовики та юнацькі пригоди. Маньхуа може мати різну структуру: комікси, виготовлені в Китаї, читаються зліва направо, тоді як комікси з Тайваню чи Гонконгу читаються справа наліво.

Не дивлячись на спалах виробництва маньхуа в материковому Китаї, більшість коміксів і далі випускаються на Тайвані та в Гонконгу. Вважається, що Томасу Чу був першим автором маньхуа.

У 1904 році в Шанхаї був опублікований перший авторитетний комікс "Комікси про поточні події".

У 1928 році з'явився журнал "Шанхайський ескіз", який став першим та найвпливовішим журналом маньхуа в Китаї. Це популярне видання використовувало яскраві ілюстрації для візуального коментування політики та повсякденного життя, і невдовзі набуло популярності як в материковому Китаї, так і в сусідніх областях.

Уся в маньхуа – розкриває бойових героїв, які беруть на себе величезні випробування та завдання. Головний герой зазвичай має багато бойового досвіду та іноді надприродні здібності, що утворює атмосферу фантастики про бойові мистецтва і викликає чарівний конфлікт між добром і злом.

У темі Сянься, навпаки, маньхуа натхненна китайською міфологією, можна зустріти безсмертних героїв, магію, демонів та інші фантастичні елементи. Події у цих темах можуть відбуватися як на історичному, так і на вигаданому фоні, приносячи читачам насолоду від спостереження за персонажами, які переживають величезні перетворення завдяки надприродним обставинам [13].

У 1927 році в Китаї була створена перша Асоціація карикатур під назвою «Маньхуа Хуей», яка мала на меті об'єднати розрізнених художників того часу в більш організовану структуру для покращення умов створення маньхуа.

Автор Хунг у статті «Війна і народна культура: опір у сучасному Китаї» (1988) пояснює, що еволюція китайських мультфільмів того періоду була тісно пов'язана з політикою та війною.

Це підтверджується участю маньхуа в русі проти воєначальників 1926 року та Руху 4 травня 1919 року, які були під впливом ідей, поширюваних через маньхуа. Таким чином, маньхуа стала важливим джерелом інформації для Китаю в період з початку до середини 1900-х років.

Хунг описує 1930-ті роки як "золоте століття Маньхуа". У цей період у Шанхаї існувало до 17 журналів з карикатурами, які публікували маньхуа з 1934 по червень 1937 року, до початку китайсько-японської війни, що призвела до зміни змісту маньхуа з розважального на переважно політичний.

Після війни у 1945 році, за словами Хунга, тематичні елементи маньхуа змістилися від політичних до більш розважальних та гумористичних сюжетів. Це зрушення є важливим, оскільки загальне середовище впливає на тематичні елементи створених оповідань.

Значні зміни у розвитку маньхуа

Чанг-Тай Хунг у своїй статті «Війна і народна культура: опір у сучасному Китаї» (1994) та Венді Сіуї Вонг у книзі «Маньхуа: еволюція гонконгських мультфільмів та коміксів» (1999) відзначають, що під час політичних потрясінь кінця 1960-х років у Китаї, маньхуа часто використовувалися як засіб атак на протилежні політичні ідеології через прокомуністичні газети, які зображували ці ідеології в негативному світлі.

Вонг зазначає, що в 1950-х роках зі зміною уряду Китаю відбулися зміни у доступності публікацій маньхуа. Вона пояснює це так:

«Через розбіжності між Гонконгом та материковим Китаєм виник інший стиль маньхуа, що значно відрізнявся від того, що було в Китаї.»

Наприклад, після культурної революції в Китаї маньхуа, які мали немарксистські настрої або підтримували некомуністичні ідеології, вважалися шкідливими, і їх виробництво було припинено.

На думку Вонга, цей період є особливо важливим у розвитку китайського маньхуа, оскільки він показує, як материкове маньхуа втратило популярність через урядові обмеження. Водночас маньхуа, що створювалися в Гонконгу, стали основним джерелом маньхуа в Китаї, оскільки вони не підпадали під контроль китайського уряду і перебували під впливом іноземних літературних джерел. Це призвело до створення маньхуа, які значно відрізнялися від тих, що були на материковому Китаї в той час.

1.2. Падіння популярності, аудиторія, зображення, теми, місце виробництва, вікові обмеження Маньхуа та відмінності і схожості Азіатської літератури

Пояснення падіння популярності китайської Маньхуа

Вонг пояснює, зниження популярності китайського маньхуа тим, що з ростом популярності маньхуа в Гонконгу тематичні елементи цих коміксів значно відрізнялися від очікувань читачів у материковому Китаї.

Це означало, що хоча певні види маньхуа були популярні в Гонконгу, вони не мали такого успіху в материковому Китаї, особливо з урахуванням заборони на деякі типи публікацій, які китайський уряд вважав «підривними» для інтересів комуністичної партії.

Через це місцеві видавництва в материковому Китаї не могли публікувати те, що вони хотіли, що призвело до ситуації, коли вироблювані маньхуа не відповідали актуальним соціальним проблемам сьогодення, таким як незадоволеність управлінням країною [10].

За аудиторією:

Маньхуа для хлопчиків найчастіше зафіксовані на війсьній та пригодницькій тематиці. Головною цільовою аудиторією є хлопчики віком до 18 років, але завдяки серйозній атмосфері та філософському підґрунтя привертають увагу широкого кола читачів.

Маньхуа для дівчат відрізняються витонченим малюнком і темами, пов'язаними з шкільним життям або романтикою. Головними читачками є дівчатка до 18 років, проте вони знаходять своїх шанувальників і серед хлопчиків та дорослих.

Молодіжні маньхуа спрямовані на аудиторію віком від 18 до 25 років і відображають проблеми становлення та кохання (включаючи аспекти сексуальних відносин).

Жіночі маньхуа адресовані домушницям або кар'єрно успішним жінкам, розглядаючи проблеми дорослого життя та відтворюючи персонажів у вигляді дорослих чоловіків та жінок.

Маньхуа для дорослих — це жанр для аудиторії віком вище 18 років, який розглядає широкий спектр тем: політика, економіка, історія, культура, а також може містити сцени сексу та насильства.

Також варто відзначити, що в маньхуа для дівчат, окрім шкільних сцен та романтики, можуть бути присутні воєнні, фантастичні та пригодницькі мотиви. У маньхуа для хлопчиків часто відтворюються теми шкільних відносин та кохання з погляду хлопчика. Дитячі маньхуа також можуть містити окремі елементи, що характерні для витворів для дорослих (за винятком сексу).

За кількістю зображень:

Поодинокі маньхуа - зазвичай це простий односторінковий малюнок без будь-якого сюжетного наповнення. На малюнку може бути зображено людину або пейзаж.

Короткі маньхуа складаються з 2-10 сторінок, мають не глибокий сюжет та публікуються у журналах-збірниках.

Довгі маньхуа мають необмежену кількість сторінок. Публікуються в журналах частково (шматками) протягом кількох років.

По темі:

Науково-фантастичні маньхуа.

Шкільні маньхуа – це маньхуа про стосунки школярів чи студентів.

Фентезі-маньхуа - події відбуваються в абсолютно відмінному від нашого світу вимірі.

Даньмей-маньхуа (яой) - основною цільовою аудиторією є дівчата та жінки, а також частина чоловіків. Основна тематика - гомосексуальні відносини чоловіків, якими вони можуть стати в уяві жінки. Спочатку з'явилися в Японії, але потім поширилися на китаємовні регіони (включаючи Тайвань та КНР), де зараз активно розвивається рух додзіндзе.

За місцем виробництва:

Тайванські маньхуа дуже схожі на японську мангу. Відмінною особливістю стали елементи гунбіхуа та виконання у чорно-білому кольорі.

Гонконгські маньхуа це комікси-бойовики, що включають бійки, війни, гонки і мафія.

Материкові маньхуа тільки починає формування свого стилю і відзначитися якоюсь особливістю поки що не може.

Незважаючи на відмінності та різні долі, всі три види коміксів закріпилися в Азії і підкорюють захід. Звичайно якщо заглиблюватися в тематику, вивчати історію країн, культуру та мову, то можна відкрити для себе набагато більше жанрів та творів, але класичному західному читачеві вистачає й цього різноманіття.

За рейтингом вікових обмежень:

Маньхуа з рейтингом 1 – відповідає аудиторії будь-якого віку, істотно обмежений у насильстві та сценах інтимних відносин. До їх видання та експорту не застосовуються жодні обмеження, за винятком творів, заборонених для дітей молодше 18 років; для цієї категорії продукції потрібно скласти окрему декларацію та зобов'язання не продавати її неповнолітнім.

Маньхуа з рейтингом 2 – не рекомендується читачам до 21 року. У них міститься певний контент сексу та насильства, але він не перевищує встановлені міжнародні стандарти.

Маньхуа з рейтингом 3 – містять елементи сексу та насильства, що виходять за межі міжнародних стандартів, і не рекомендується для читачів будь-якого віку. В багатьох країнах заборонено видання та поширення такої продукції [6].

Манга, манхва, маньхуа: відмінності

- Спосіб читання. Мангу та маньхуа традиційно читають справа наліво, у той час як манхва читається зліва направо, ближче до європейських та американських стандартів.

- Культура та історія. У сюжетах манги, маньхуа та манхви інтегруються культура та історія кожної країни, що надає кожному коміксу унікальний присмак.

- Колір друку. Манга зазвичай випускається чорно-білою, а манхва та маньхуа на просторах Інтернету можуть бути представлені у кольоровому форматі.

- Об'єм. Манхви - це зазвичай коротші комікси, величезні серії можна прочитати за кілька днів. У порівнянні, манги мають схильність до довгих серій, що можуть продовжуватися десятиліттями і залишатися незавершеними.

- Стилль. Різні стилі художнього виконання укладені в культурні відмінності країн. Японська манга часто надихається традиціями Осаму Тедзука, тоді як стилі корейської манхви і китайської маньхуа можуть мати свої особливості.

- Сюжет. Більшість манхв останнім часом публікуються у веб-форматі, втілюючись у якісних цифрових коміксах, а не у паперових копіях. Ці оцифровані комікси подаються за допомогою вражаючих, кольорових сторінок та різноманітних сюжетів. Проте, як і в будь-якій галузі, певні сюжетні лінії можуть стати модними та швидко мінятися.

Манги часто виділяються сюжетами, в яких прості школярі отримують суперсили, та темами, пов'язаними зі спортом. Велика кількість манги піддається аніме-адаптації, додаючи кольору до оригінальної творчості.

Маньхуа, китайські комікси, часто базуються на китайській новелі, що супроводжується створенням дунхуа або анімації, а також виконується у формі кольорового веб-комікса [9].

Схожості манги, манхви та маньхуа

1. Сюжет. Кожен твір так чи інакше піднімає тему, яка була у інших авторів. Це не дивно, тому що людям цікаво це читати, головне щоб він розвивався як і персонажі.

Наприклад, твори «Прийомна дочка протагоніста» та «Прийомна дочка темного героя» вони про те, як дівчинку із дитячого будинку (або з вулиці) забирає до себе молодий чоловік. Він видатна персона королівства, а тому переймається та полюбляє удочерену дівчинку, намагається їй дати все що тільки можливо.

2. Персонажі. Якщо читати та спостерігати ретельніше, то можна зрозуміти що автори надихаються персонажами із інших робіт.

3. Наприклад, твори «Сбоні» та «Твоя нескінченна брехня» схожі. Головні героїні засуджені за вбивство людини, їх обмовили не дав і слово на захист. Але у сюжеті з'являється чоловічий головний герой, який допомагає жінці\дівчині розібратись та знайти правду. Героїні схожі між собою, хоч і не зовнішньо, але по мотивації та характеру точно. Чоловіки ж, схожі лише тим, що служили деякий час у війську та зробили великий внесок у перемогу.

4. Сеттінг. Сеттінг – це середовище в якому відбуваються події творів. Манга використовує багато варіацій, оскільки вона вже давно існує і заклала початок для нових історій. Манхва використовує частіше всього: королівський, «сеттінг гри», переродження, середньовічний (і все що з ними пов'язано). Маньхуа – реальність (тобто наш час), фентезі світ, королівський.

5. Цілі та способи їх здійснення. Так як у кожної героїні та героя схожі цілі (наприклад, прожити це життя непоміченим або бути на другому плані: манхва «У цьому житті я буду героїнею другого плану», маньхуа «Як на зло, я тебе обожнюю») то і дійти до них та втілити не буде такою складною задачею, якщо ти не один (манхва «Відплата пораненої святої», манга «Чому ця розбита леді одягається як чоловік?»).

РОЗДІЛ 2

СУПРОВІДНА ЗАПИСКА ДО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

2.1. Опис та обґрунтування творчого проєкту

Творчим проєктом до нашої кваліфікаційної роботи слугує серія тестових подкастів «Країна по коміксу» та кінцева версія подкастів «Мова Азії: манхва, маньхуа та манга». Вони викладені на майданчику Soundcloud.

Тема про Азіатську літературу дуже об'ємна, має велику історію, поціновувачів, художників та багато інших людей які зацікавляться манхвою, маньхуа та мангою.

Зараз на 2024 рік дані твори є дуже популярними по всьому світу, в тому числі і в Україні. Багато видавництв перекладають та видають ці книги українською мовою. Тому не дивно що на літературу інших країн є попит.

Але якщо ці твори популярні, то чому більшість із українців не чули що таке манхва, маньхуа та манга? Річ у просуванні. Так як ми тільки починаємо дізнаватись що це за твори такі, як це читати та чим може зацікавити. Інші країни вже співпрацюють в цьому русі.

Існує кілька можливих причин, чому українці не знають про манхву, маньхуа та мангу і не знайомі із ними:

1. Недоступність. Південнокорейські, Китайські та Японські комікси в даний час не так активно просуваються на український ринок, як, наприклад, аніме або американські комікси. Відповідно, багато людей просто не мають можливості дізнатися про ці жанри.

2. Культурні відмінності. Жанри манхва, маньхуа та манга мають свої відмінності і особливості, які можуть не зацікавити українську аудиторію.

3. Неактуальність. Українські читачі можуть бути більш зацікавлені в інших жанрах літератури або медіа-контенті, тому манга, манхва та маньхуа можуть недостатньо привертати їх увагу.

4. Мовний бар'єр. Ці жанри зазвичай випускаються мовою оригіналу (корейською, китайською або японською), що може бути складно для українців, які не знають ці мови.

Як зазначають представники українських видавництв Данило Данилюк «Мальопус» та Світлана Призинчук «Сафран», в самій Україні перспективи розвитку в цьому напрямі є, але вони у плачевному стані.

Проект складається із 8 радіо подкастів. Матеріали для подкастів були взяті із Інтернет ресурсів про історію, персонажів, популярність, жанри, приклади творів Японської манги, Китайської маньхуа та Південнокорейської манхви. Текст адаптований для більш легшого донесення аудиторії інформації. Проект був створений для того, щоб познайомити українців із різними Азійськими творами, оскільки вони набувають популярності з кожним роком.

У пілотних випусках «Країна по коміксу» був оригінальний текст, тому вони були розбавлені ще переходами та музикою, у двох випусках довелося видалити музику через авторські права, що порушувались на платформі Soundcloud, де були розміщені аудіо записи.

У «Мова Азії: манхва, маньхуа та манга» текст був перероблений для зручного донесення повідомлення аудиторії. Тому було використано мінімально переходів, там де потрібно і перед інтерв'ю із видавництвами, у деяких випусках.

2.2. Опис цільової аудиторії та особливості просування продукту

Цільова аудиторія в проекті може бути неоднозначна. І хоч на момент 2024 року радіо може слухати багато людей, але це не каже про те, що всі вони входять в цільову групу проекту. Для досягнення успіху важливо ретельно вивчити і проаналізувати потреби та інтереси різних сегментів аудиторії, щоб надати їм зміст, який вони хочуть чути.

Якщо опиратись на статистику від Детектор медіа Суспільного в дослідженні «Українські медіа, ставлення та довіра у 2023 році» за 2.11.2023, то можна зрозуміти, що на 2023 рік радіо слухають не багато людей приблизно 10-20%. Це каже про те, що радіо не актуально на даний момент. Люди віддають

перевагу зручним соціальним мережам, ніж радіостанціям. Опитування проводилось серед чоловіків та жінок віком від 18 до 65 років.

Чи буде проєкт про манхву, маньхуа та мангу цікавий? Так, але не всім можна догодити. У кожної людини можуть бути індивідуальні умови щоб слухати радіо. Але не дивлячись на це, радіо грає важливу роль у розповсюдженні нової інформації.

Буде актуальним радіо проєкт? Так, але деякий час. Познайомити із Азіатською літературою можна за декілька випусків. Що робити далі після цього, теж виникає питання.

Аудиторія в даного проєкту може бути від 16 до 30 років. Адже саме в цьому віковому проміжку люди проявляють інтерес до чогось нового, шукає роботу, спосіб відволіктись і т.д.

Що саме може зацікавити таку категорію соціуму в проєкті?

Історія творів. Як вони виникли, що цьому сприяло, їх популярність\занепад.

Стиль малюнку. Яким він був на момент зародження та його еволюція.

Приклади манхви, маньхуа та манги. На цьому пункті розглянемо детальніше.

Оскільки з 16-30 років, це затребувана аудиторія. Вони слухають блогерів, завжди намагаються бути в темі та слідкують за всім актуальним на сьогодні. Тому проєкт націлений саме на таких людей, які цікавляться або вперше починають відкривати для себе Азіатську літературу.

Манхва, маньхуа та манга є як для дівчат так і для хлопців, але в кожному робиться упор на різне. Наприклад, у творі манхви «Я стану господаркою свого життя» розповідається історія про дівчину, яка спочатку боролася не лише за себе, але й за свою родину. Після свого переродження вона використала отримані у недалекому минулому навички, щоб пристосувати це життя під себе. Слухачам буде цікаво дізнатися, як саме розгортається історія з першої сторінки, чому головна героїня відкинута оточенням, але в кінці всю користь відчують лише «поганці», яким доведеться віддати все, щоб відплатити за свої минулі вчинки.

А у манзі «Патріот Моріарті» все обертається довкола класової нерівності між аристократами та бідними людьми, як це вирішують головні герої, які інтриги сплітають що не видати себе та взаємодія із іншими немалозначними персонажами. Тому проєкт дасть невеликий поштовх до ознайомлення із творами, розповідаючи не тільки про саму історію виникнення манги, маньхуа та манхви, але й про популярні твори Японії, Китаю та Південної Кореї.

Більш старшому поколінню, якому за 30 і більше, на вряд чи буде таке цікаве. Оскільки у них інші потреби, які можуть бути не дотичними до самого радіо проєкту про мангу, маньхуа та манхву. Наприклад, сад, город, дім, готування, сім'я, культура, традиції – це теми які в першу чергу цікавлять людей від 30 до 60 років. Проєкт створений для розширення та ознайомлення із культурою Азійських країн через літературу, але такій категорії людей може не зайти подібна інформація. Слухати саму історію манги, маньхуа та манхви може і будуть, але не про персонажів, жанри та приклади творів.

Розповсюдження проєкту, інша ситуація. Його можна просувати на онлайн майданчиках, виступати із ним на книжкових конференціях, щоб продемонструвати значимість та важливість інших культур країн. Адже багато книг перекладаються на українську, але не всі знають що за цим стоїть.

Поспілкувавшись з представниками «Мальопус» та «Сафран», які займаються перекладом та виданням манхви, маньхуа, манги та коміксів, стало зрозуміло, що це дуже кропітка робота. Оскільки недостатньо того, що тобі сподобався твір якого-то автора. Потрібно наладити контакти із іншим зарубіжним видавництвом, якщо автор працює із ними, провести переговори з приводу видання цілої серії книг, отримати дозвіл від автора, а вже потім почати перекладати та друкувати твори. Але важливо зауважити, що якщо у твору багато томів, наприклад 100, то видавати подібне чисто фізично складно та й ринок самої України зараз проблематичний, оскільки не кожне видавництво може витримати такі великі обсяги видання. Також, інтерес читачів до таких масштабних творів може бути обмежений.

Тому радіо проєкт про манхву, маньхуа та мангу, дуже важливий.

Просування Азіатської літератури на Україні, надає можливість співпрацювати авторам та зарубіжним видавництвам для підтримки вивчення та популяризації азійської літератури на українському ринку. Це важливо, оскільки треба привертати увагу до різноманітності та багатства культур і традицій інших народів через книжки, літературні заходи, фестивалі та інші форми сприяння цьому процесу. Також створювати спеціалізовані розділи або стелажі у книгарнях та бібліотеках для презентації манхви, маньхуа та манги, щоб залучити увагу читачів до творів цього регіону.

2.3 Формально-змістові характеристики проєкту

Платформа, на яку було завантажено 8 радіо проєктів, стала Soundcloud. Інтуїтивно зрозуміло куди завантажувати аудіо. Інші платформи хоч і були популярніші, але по охопту не тільки української але й зарубіжної аудиторії, Soundcloud зручніший.

Програма в першу чергу створена щоб зацікавити людей дізнаватись більше про Азіатську літературу. Тому цей проєкт був вигружений саме на Soundcloud, оскільки по ключовим тегам або хештегам можна знайти те аудіо, яке потрібно. Зацікавлені особи матимуть шанс вивчати різноманітні теми та погляди, що сприятиме поглибленню їхнього розуміння цього регіону. Проєкт призведе до збільшення асортименту цікавих літературних творів та сприятиме розширенню культурного багатства читачів.

2.4. Особливості оформлення проєкту

Він складається із 4 пілотних випусків «Країна по коміксу», обсяг від 6 до 13 хвилин, аудіо формат, історично-публіцистичне втілення (оскільки хочемо познайомити із історією Азіатських творів і навести приклади яскравих представників манхви, маньхуа та манги).

Звукове оформлення проєкту: заставка (на початку та в кінці), переходи (після пісні, перед основним текстом. Для переходу був використаний звук із

пісні), пісня (для урізноманітнення тексту), пісня на задньому плані (щоб не було тиші, під час того коли текст зачитувався для запису).

І з 4 випусків «Мова Азії: манхва, маньхуа та манга», які вже є остаточною версією радіо проєкту, обсяг від 6 до 15 хвилин (одна програма досягає майже 30 хвилин), аудіо формат, історично-публіцистичне втілення (знайомство із історією Азіатської літератури, розвиток, персонажі, жанри, приклади манхв, маньхуа та манги).

Звукове оформлення проєкту: заставка (на початку і в кінці кожного випуску), переходи (для переходів був використаний звук перегортання книги, щоб додати більшої атмосфери занурення у цю тему, наче дійсно читаємо книгу), музика на задньому плані (була використана спокійна мелодія, яка не напружує і допомагає адаптуватись до самого говору ведучого).

Для візуального оформлення подкастів, що для «Країна по коміксу», що для «Мова Азії: манхва, маньхуа та манга» були використані картинки згенеровані спеціальним штучним інтелектом GPT бот. Кожна картинка відображала ту атмосферу яка буде у самому аудіо. Дерево сакури у №1-2 випусках «Країна по коміксу» про Японію або храм, дерево та місто у №4 випуску «Мова Азії: манхва, маньхуа та манга» про Південну Корею.

2.5. Технічні і програмні засоби.

Програма для монтажу аудіо проєктів стала Audacity, в ньому робилися всі радіо проєкти, як для диплому так і для портфоліо. Техніка, яка використовувалась, це мікрофон Fifine T669 це конденсаторний мікрофон, який спрямований саме на записування подкастів.

2.6. Зв'язок із творчим доробком (портфоліо)

Обрані матеріали для творчого проєкту становлять 65% від мого портфоліо. Решту матеріалів складають:

7 матеріалів написані для онлайн видань (інтернет-радіостанція «Юніверс», газета «Міг»), 5 радіо програм, які не пов'язані із дипломною, були

викладені на Soundcloud, 8 радіо проєктів (4 пілотних і 4 фінальних випуски) для диплоної роботи, викладені на Soundcloud. Повний список матеріалів представлений у Додатку Б та сценаріїв у Додатку В.

ВИСНОВКИ

Азіатська література дуже різноманітна і завжди буде відкрита для вивчення. Історія Японської манги, Китайської маньхуа та Південно Корейської манхви була тернистою. В когось все почалось із маленьких малюнків, в когось з карикатур. Але не дивлячись на це вони пройшли великий шлях становлення і зараз знаходяться у своєму повному розквіті.

Людям цікаво читати комікси, а коли є різноманіття, тим паче. Адже манхва, маньхуа та манга можуть запропонувати широкий вибір творів на будь-який смак, від романтики до екшену, від фентазі та повсякденності до шьоджьо-ай (романтичні відносини між дівчатами) та шьонен-ай (романтичні відносини між чоловіками). Всі жанри дуже популярні в той чи іншій мірі. Крім того, манхва, маньхуа та манга також можуть бути варіантами історій для дітей, підлітків та дорослих, а також вони варіюються за стилем малюнку та сюжетом, що робить їх ще цікавішими для читачів.

Ці види коміксів допомагають людям знайти щось, що відповідає їх смаку та інтересам, а також можуть бути цікавим джерелом культурного розвитку та розвагами. Тому і було створено цикл радіо передач, в яких детально піднята тема історії Азійських творів, особливості їх популярності, інтерес серед аудиторії, жанри, спільні та відмінні риси.

Завдяки видавництвам, які займаються перекладом Азіатської літератури, таким як манхва, маньхуа та манга, ми маємо можливість зануритись в унікальні світи, які відрізняються від того, до чого ми звикли. Ці видавництва дають нам шанс побачити, як створюються нові міфології, досліджуються моральні дилеми та повсякденне життя через призму іншої культури. Це не тільки дозволяє читачам розширити свій культурний горизонт, але й сприяє глобальному діалогу та взаємному розумінню між народами.

Творчий проект складається із 8 радіо матеріалів і містить різні підходи до подкастів. Використана різна музика, переходи, заставки. Не дивлячись на це був знайдений баланс у матеріалах. Так, у першому випуску «Мова Азії: манхва,

маньхуа та манга» був використаний перехід у вигляді гортання книжних сторінок. Це було зроблено для того, щоб більш детально заглибити слухача у атмосферу, наче він слухає аудіо книгу.

Серія подкастів була викладена на майданчик Soundcloud.

Творчий проєкт логічно вписується у журналістський доробок, зібраний за 4 роки навчання на факультеті журналістики ЗНУ, оскільки подкасти зроблені у аудіо форматі згідно обраної спеціалізації. Із 20 матеріалів портфоліо 13 зроблено для радіо і були опубліковані на онлайн майданчиках. 6 матеріалів були опубліковані на сайті інтернет-радіостанції «Юніверс», 1 на інтернет сайті газети «Міг».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Історія розвитку Манги. URL: <https://sites.google.com/site/ucenica11klassuromancuka/home/istoria-rozvitku-mangi> (дата звернення: 21.12.2023).
2. Історія розвитку Манги. URL: <https://sites.google.com/site/ucenica11klassuromancuka/home/istoria-rozvitku-mangi> (дата звернення: 21.12.2023).
3. Манга – що це таке, суть, поняття та визначення простими словами. URL: <https://termin.in.ua/manha/> (дата звернення: 17.05.2024).
4. Манга: популярний спосіб проведення дозвілля у світі. URL: <https://goloskarpat.info/associated/6415bb89deb78/> (дата звернення: 17.05.2024).
5. Манхва: Унікальна світова культура корейських коміксів. URL: https://ilenta.com/ps/culture/culture_5998.html (дата звернення: 21.12.2023).
6. Santolege. Что такое манга, манхва и маньхуа. URL: <https://forums.sumy.ua/threads/58725/> (дата звернення: 21.12.2023).
7. Що таке манга? URL: <https://octopus-news.com.ua/shho-take-manga/> (дата звернення: 17.05.2024).
8. Kawaiididko. Що таке манга? Коли з'явилась та як читати? tseivo. URL: <https://tseivo.com/b/kawaiididko/t/lrpjjdavn> (дата звернення: 21.12.2023).
9. Elena. Що таке манга, манхва та маньхуа. URL: <http://readonline.com.ua/items/60344-shho-take-manga-manhva-ta-manhua/> (дата звернення: 17.05.2024).
10. Chinese Manhwa History Development Cause and Effect Essay. URL: <https://ivy panda.com/essays/chinese-manga/> (дата звернення: 26.05.2024).
11. Grace Plant. What's The Difference Between Manga, Manhwa & Manhwa? URL: <https://www.hookedtobooks.com/manga-and-manhwa/> (дата звернення: 26.05.2024).
12. Francisca S. What is the difference between manga, manhwa, manhwa, and webcomics? URL: <https://wegotthiscovered.com/anime/manga/what-is-the->

[difference-between-manga-manhwa-manhua-and-webcomics/](#) (дата звернення: 26.05.2024).

13. Joe Yamulla. What's the Difference Between Manhua vs. Manhwa vs. Manga? URL: <https://blog.bookbaby.com/how-to-self-publish/publishing-industry-news/difference-between-manhua-manhwa-manga> (дата звернення: 26.05.2024).

14. Manga, Manhwa and Manhua: What's the difference? URL: <https://htschool.hindustantimes.com/editorsdesk/knowledge-vine/manga-manhwa-and-manhua-whats-the-difference> (дата звернення: 26.05.2024).

15. What's The Difference Between Manga, Manhua & Manhwa? URL: <https://www.geeksforgeeks.org/whats-the-difference-between-manga-manhua-manhwa/> (дата звернення: 26.05.2024).

ДОДАТОК А
ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ

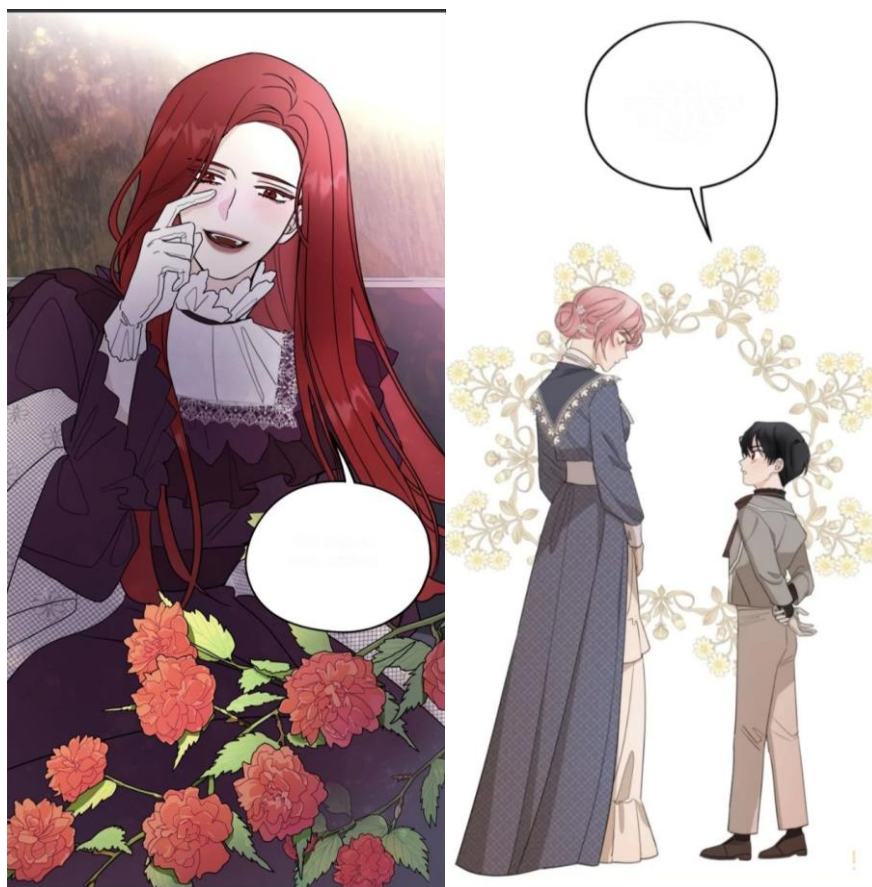

Рисунок А.1 – Манхва «Родичі мого чоловіка одержимі мною».

Рисунок А.2 – Манга «Патріот Моріарті».

Рисунок А.3 – Маньхуа «До зустрічі, мій королю».

Рисунок А.4 – Манхва «Прийомна дочка темного героя».

Рисунок А.5 – Маньхуа «Як на зло, я тебе обожнюю».

Рисунок А.6 – Манга «Хоч би всьоме дайте мені пожити спокійно!»

ДОДАТОК Б

СПИСОК МАТЕРІАЛІВ ПОРТФОЛІО

Інтернет-матеріали:

1. На Хортиці соревновались скалолазы. 13.10.2021. URL: <https://mig.com.ua/na-hortice-sorevnovalis-skalolazy/amp/>
2. Summer Game Fest. 10.06.2022. URL: http://universe.zp.ua/?p=28415&fbclid=IwAR1Z6pfvE3cEIjW_gwKMP8Xqd8W-tl6HD3DU1SXztPicJKP0FcBytYrpFB4
3. Мультфільм «Мавка» б'є рекорди по зборам у США. 20.06.2023. URL: <https://universe.zp.ua/multifilm-mavka-b-ie-rekordi-po-zboram-u-ssha/>
4. Summer Game Fest 2023. 20.06.2023. URL: <https://universe.zp.ua/summer-game-fest-2023/>
5. Серіали червня 2023. 20.06.2023. URL: <https://universe.zp.ua/seriali-chervnja-2023/>
6. Домашні методи позбавлення від болі у суглобах. 25.06.2023. URL: <https://universe.zp.ua/domashni-metodi-pozbavlennja-vid-boli-u-suglobah/>
7. 10 рідких слів, які доповняють вашу українську мову. 25.06.2023. URL: <https://universe.zp.ua/10-ridkih-sliv-jaki-dopovnjat-vashu-ukrainsku-movu/>

Радіоматеріали:

1. Подкаст "Країна по коміксу №1. Історія Японської манги" URL: https://soundcloud.com/user-483512537/krana-po-komksu-1-storya-yaponsko-mangi?si=c79f5d6635304675a6bd0576fca1a4a1&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing
2. Подкаст "Країна по коміксу №2. Японська манга, популярність, персонажі та жанри" URL: https://soundcloud.com/user-483512537/krana-po-komksu-2-yaponska-manga-populyarnst-personazh-ta-zhanri?si=f0612d9ca0854d27a601a5fb945e0e5a&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing
3. Подкаст "Країна по коміксу №3. Китайські манхуа" URL: https://soundcloud.com/user-483512537/krana-po-komksu-3-kitaysk-mankhua?si=82e9d664528341cf8e4bd995186240ba&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing
4. Подкаст "Країна по коміксу №4. Південна Корея та манхва" URL: https://soundcloud.com/user-483512537/krana-po-komksu-4-pvdenna-koreya-ta-mankhva?si=83595f2db08243f3a7c4e1ad87d958a5&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing
5. Музичний чарт "Українська п'ятірка" URL: https://soundcloud.com/user-483512537/muzichniy-chart-ukrainska-pyatrka?si=dd7e6e71adf941dda514531111af45e0&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing
6. Подкаст "Мова Азії: манхва, манхуа та манга" URL: https://soundcloud.com/user-483512537/mova-az-mankhva-mankhua-manga?si=7e47f8080e4e44e79c3bd3377b98faa6&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing

7. Програма "Цікавинки". URL: https://soundcloud.com/user-483512537/programa-tskavinki?si=f23115ef2efc4fc1a6dbb6df0b46d4c5&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing
8. Програма "Книжкові короткі сторінки". URL: https://soundcloud.com/user-483512537/programa-knizhkov-korotk-stornki?si=484059285fec4b25a423692146380623&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing
9. Мова Азії: манхва, маньхуа та манга. Випуск №2. URL: https://soundcloud.com/user-483512537/mova-az-mankhva-mankhua-manga-vipusk-2?si=72b5f141ae5c4372891d692e01eb7342&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing
10. Мова Азії: манхва, маньхуа та манга. Випуск №3. URL: https://soundcloud.com/user-483512537/mova-az-mankhva-mankhua-ta-manga?si=abe97d31733d4393be6b50fed531f2cf&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing
11. Мова Азії: манхва, маньхуа та манга. Випуск №4. URL: https://soundcloud.com/user-483512537/mova-az-mankhva-mankhua-ta-manga-4-vipusk?si=c78ecd4df38649feb85b93e86f438041&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing
12. Програма "Вечірні посиденьки". URL: https://soundcloud.com/user-483512537/programa-vechn-posidenki?si=e767d3bd273749d5a3ff75fd451f79ae&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing
13. Новини для радіо. URL: https://soundcloud.com/user-483512537/novini-dlya-rado?si=92b9423b14774b369fbc03f679d3ef4f&utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing

ДОДАТОК В

СЦЕНАРІЙ ДЛЯ ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ

Країна по коміксу №1. Історія Японської манги.

00:00-00:13 **Ведучий:** Добрий вечір шановні слухачі. З вами ведуча Тетяна Денисова, а це програма «Країна по коміксу». Тут розповідають про твори різних країн та відкривають для себе щось нове. Приєднуйся, тут цікаво.

00:14-00:18 Заставка

00:19-00:25 **Ведучий:** Сьогодні ми познайомимось із Японією та її унікальним стилем подачі історій.

00:26-00:32 Перебивка

00:33-03:53 **Ведучий:** Манга – японські комікси. До них відносяться: комікси, графічні новели, які створені у Японії або у японському стилі.

Особливість манги є читання з права на ліво (та зверху вниз). Це відрізняє традиційні комікси, які читають зліва направо. Такий спосіб виник у Японії та став традиційним для багатьох азійських країн.

Причина, чому мангу та японські публікації читають саме в такому напрямку, криється у її історії та культурі.

Перші згадки про створення в Японії історій в картинках відносяться ще до XII століття, це зокрема «Веселі картинки з життя птахів та звірів» (Тьодзюдзінбуцуга) знаменитого буддійського ченця та художника Яку.

Це чотири паперові сувої, на яких була зображена послідовність чорно-білих картинок з підписами. Героями двох перших сувоїв були тварини, в пародійній формі розігруючи сцени з життя людей, а героями двох останніх — буддійські ченці, які займаються не дуже гідною їх сану діяльністю, скажімо, грою на півнячих боях. Надалі аналогічні витвори мистецтва називалися «Тоба-е», тобто «картинки в стилі Тоба».

Розвиваючись, манга увібрала в себе традиції укійо-е. Після Реставрації Мейдзі, коли Японія відмовилася від політики ізоляціонізму та почалася модернізація країни, художники також почали вчитися у своїх іноземних колег особливостям композиції, пропорціям, кольору — речам, яким в укійо-е не приділялося уваги, оскільки ідея малюнка вважалася важливішою, ніж форма.

У період 1900–1940 років манга була одним з модних захоплень молоді, але не мала великого впливу.

Наступний важливий етап в розвитку манги відбувся в 20-ті роки XX ст., коли група відомих японських художників-карикуристів, серед яких були Ракутен Кітадзава, Іппей Окамото, Сако Сісідо, Ютака Асо та інші, відвідали Сполучені Штати, щоб зустрітися з американськими колегами та обмінятися досвідом.

В 1923 році (століття тому) газета «Асахі Сінбун» почала випускати щотижневий комікс-додаток «Асахі Граф», в якому спочатку друкувалися адаптації американських комікс-серій, а потім і оригінальні японські комікси в американському стилі.

Незабаром видавці японських газет усвідомили вплив та популярність коміксів серед читачів та почали активно замовляти їх своїм художникам. Першим популярним японським коміксом цього періоду став чотирьохмалюночний (тобто кожен випуск складався з

чотирьох малюнків, які розповідають одну невелику історію) Безжурний тато (Нонкі на Тосан) Ютакі Асо, створений в 1924 році.

Майже відразу ж найпопулярніші комікси почали збирати та видавати у вигляді книг. Це вже була оригінальна, на той час не відома в США ідея, але саме вона зіграла ключову роль в історії японських коміксів. Сюжети цих творів, в основному, були комедійними та сатиричними, в них зображалося та висміювалося японське суспільство.

Але давайте трохи відійдемо від історії та послухаємо пісню YOASOBI – бігти в ніч, щоб зануритись у атмосферу Японію через музику.

03:54-08:11 Музика YOASOBI – бігти в ніч.

08:12-08:19 Перебивка

08:20- 10:00 **Ведучий:** Вже на початку ХХ століття почали видаватися і дитячі комікси. Три журнали цього періоду — «Сьонен Клуб» (початок видання — 1914 рік), «Сьодзьо Клуб» (початок видання — 1923 рік) та «Йонен Клуб» (початок видання — 1923 рік), відповідно, для хлопчиків, дівчаток та малюків послужили прообразами сучасних японських дитячих та юнацьких журналів.

З 1937 року, коли Японія почала інтервенцію до Китаю та розв'язала масштабну японсько-китайську війну, швидко зріс потік коміксів та анімації агітаційного змісту. Усвідомлюючи їх цінність, уряд не тільки координував їх створення, але і підтримувало їх матеріально. Була створена організація «Новий японський союз творців манги» (Сін Ніппон Мангака Кекай), друкований орган якої, журнал «Манга», виходив до самого кінця війни навіть в періоди відчайдушного браку паперу.

Рюїті Екояма в 1943 році в журналі «Манга» опублікував фантастичний комікс «Воїн науки приходить до Нью-Йорку». У ньому вперше в історії манги була запропонована концепція величезного бойового робота, яка зіграла ключову роль в подальшій історії як манги так і аніме.

На відміну від аніме, яке з кінця Другої світової війни до середини 1950-х зазнало занепаду, манга в ці роки розвивалася досить активно. То був час буму дешевих чорно-білих коміксів. Вони видавалися на грубому папері низької якості, коштували неймовірно дешево, видавці практично нічого не платили художникам, але дозволяли їм будь-які експерименти.

10:01-10:07 Перебивка

10:08-10:33 **Ведучий:** Це була дуже насичена та велика історія манги, яка надихалась багатьма творами та колегами із-за кордону. Це був перший випуск програми «Країна по коміксу» на радіо Україночка. З вами була ведуча Тетяна Денисова. Зустрінемося на наступному тижні, де ми продовжимо обговорювати японські комікси разом з вами.

10:34-10:38 Заставка

Країна по коміксу №2. Японська манга, популярність, персонажі та жанри

00:00-00:13 **Ведучий:** Добрий вечір, шановні слухачі. Другий випуск програми «Країна по коміксу» на радіо Україночка вже лунає. З вами ведуча Тетяна Денисова. Давайте продовжимо знайомитись із творами Японії прямо зараз.

00:14-00:18 Заставка

00:19-00:28 **Ведучий:** Сьогодні ви почуєте чому манга така популярна, про персонажів цих творів та які творіння запропонувати читачу на ознайомлення.

00:29-00:36 Перебивка

00:37- 03:03 **Ведучий:** Чим обумовлена популярність манги?

Головною причиною популярності японських коміксів є складність місцевої писемності, оскільки навіть в даний час діти в змозі опанувати словниковим запасом, достатнім для читання книг, лише після 12 років. З цієї причини була створена не тільки японська література, а й її аналог - перекази в картинках з невеликими текстами, де весь сенс можна було зрозуміти з ілюстрацій.

Становленню манги як одного з основних напрямків культури Японії сприяв Тезука Осаму. Він зробив революцію у світі манги. Новий стиль — поєднання складного, серйозного сюжету, графіки в анімаційнім стилі та вільно творити без огляду на штампи привернули безліч молодих талановитих авторів, (наприклад, Мацумото Лейдзі). Манга остаточно оформилася як абсолютно самостійний вид літератури та розділилася на безліч жанрів та піджанрів.

А масове розповсюдження почалося в другій половині 20 століття поряд з американськими коміксами.

Манга друкується за традиціями Японії справа наліво і малюється в чорно-білому варіанті. У більшості випадків це серіали, які видаються за 15-20 сторінок в журналах і газетах. Також можна знайти мангу в окремих томах, які називаються танкобон. Людина, яка малює мангу, називають "мангака". В основному пишуться тексти і створюються ілюстрації однією людиною, але в деяких випадках в роботу включаються групи авторів.

Персонажі манга

Манга і аніме властиво показувати студентів і службовців офісу, їхнє повсякденне життя. Всі персонажі з минулого і майбутнього недосконалі, мають свої звички і недоліки. Якщо американським героям приписують боротьбу зі злом, то японські - це звичайні люди, які відвідують школу, виконують домашню роботу, скандалять з батьками. Особливість персонажів полягає в їх психічних здібностях або екзотичних друзях. Існує стереотип, згідно з яким японські герої мають великі очі і густе волосся. В манзі це не зовсім так.

Основа - це мрії і надії героїв. Манга, крім того, є досить повчальним твором, в якому дії персонажів завжди мають наслідки. При здійсненні помилки вони отримують урок на майбутнє. Всі герої живі, вони ростуть, розвиваються, набувають нового досвіду і знання. Негативні персонажі змінюються і стають позитивними.

03:04-03:11 Перебивка

03:12-05:11 **Ведучий:** Одним із найбільш захоплюючих аспектів манги є її широкий вибір жанрів, що розраховано на читачів різного віку та інтересів. Деякі з найпопулярніших жанрів включають:

1. **Сьонен Манга.**

Манга Shonen орієнтована на молоду чоловічу аудиторію та зазвичай включає гостросюжетні сюжети, пригоди та товариськість. До цієї категорії підпадають такі культові серіали, як «Наруто» та «Дракон Болл».

2. **Манга Шодзьо.**

Манга Шодзьо орієнтована на молодих читачок, часто зосереджена на темах романтики, дружби та самопізнання. До цього жанру відносяться такі улюблені серіали, як «Сейлор Мун» і «Кошик фруктів».

3. Манга Сейнен.
Манга «Сейнен» орієнтована на дорослу чоловічу аудиторію, пропонуючи більш зрілі теми, складні персонажі та заплутану історію. Прикладом цього жанру є такі серіали, як «Берсерк» і «Зошит смерті».
4. Джосей Манга.
Манга Josei орієнтована на дорослих жінок, заглиблюючись у реалістичне зображення стосунків, боротьби за кар'єру та особистісного зростання. Яскравими прикладами є такі роботи, як «Нана» та «Мед і конюшина».
5. Манга Кодомо.
Манга Kodomo розроблена для дітей і містить захоплюючі історії з простим, але чудовим малюнком. «Doraemon» і «Pokémon Adventures» є класичними прикладами кодомо-манги.
6. Манга Ісекай.
У манзі Isekai персонажі переміщуються в альтернативні світи або перевтілюються в них, що дає початок захоплюючим пригодам і зустрічам із фантастичними істотами. Популярні назви включають «Re: Zero» та «Sword Art Online» (Мистецтво меча онлайн).

Існує також і любительська манга – це "Додзінсі". Мангаки самі створюють ілюстрації до текстів та навіть видають їх на свої особисті кошти. В Японії існують ринки, де можна купити аматорські твори. Деякі відомі мангаки саме так і починали, адже в таких місцях можна знайти і свого видавця.

05:12-05:19 Перехід

05:20-05:58 **Ведучий:** Японія здивувала нас своїм різноманіттям жанрів та розкрилась як повчальна і унікальна в подачі історій. Звісно, бачити та чути, як звичайний підліток проживає свої шкільні роки, можливо не дуже цікаво, але японці вміють гарно піднести та подати мангу аудиторії.

Дякую що слухали «Країна по коміксам» на радіо Україночка. З вами була ведуча Тетяна Денисова. Зустрінемося на наступному тижні, де ми завітаємо у гості до великого і могутнього дракона Китаю та дізнаємося багато про їх твори.

05:59-06:02 Заставка

Країна по коміксу №3. Китайські маньхуа

00:00-00:18 **Ведучий:** Добрий вечір, шановні слухачі. Раді вас вітати на третьому випуску «Країна по коміксу» на радіо Україночка. З вами ведуча Тетяна Денисова. Древній дракон Китай запрошує на чашку чаю, щоб розповісти про свої творіння. Давайте почнемо.

00:19-00:22 Заставка

00:23-00:35 Сьогодні ви дізнаєтесь: історію маньхуа та що це таке, для якої категорії людей вони розраховані, кількість зображень, тематика і місце виробництва

00:36-00:42 Перебивка

00:43-04:42 **Ведучий: Маньхуа** (кит. трад. 万畫, упр. 漫画, пиньїнь Mànhuà) - китайські комікси. Під цим поняттям поєднують усі комікси, випущені в Китаї (включаючи Тайвань та Гонконг), а також переклади японської манги китайською мовою. Нерідко на їхній основі знімаються серіали або дунхуа (китайські аніме).

Класичне маньхуа має на увазі під собою великий малюнок на весь аркуш і простий напис без звичних хмаринок і дужок.

Незважаючи на значне зростання виробництва маньхуа в материковому Китаї, більшість коміксів, як і раніше, випускаються на Тайвані та Гонконгу. Вважається, що першим автором маньхуа був Томасу Чу (Tomasu Chew).

Китай з давніх-давен ряснів малюнками, які віддалено нагадували сучасні комікси. Передбачається, що традиційне маньхуа зародилося близько 100-150 років тому. Розвиток жанру відбувався аж до «культурної революції», яка зупинила всю творчість у Китаї на 10 років. У той же період маньхуа поширився у Гонконгу та на Тайвані. Комікси мали розвиток під впливом манги і набули свого сучасного вигляду.

У 1980-ті (вісімдесяті) роки, китайські твори отримала друге дихання, але ринок вже підкорила манга разом із маньхуа з Гонконгу та Тайваню. Тим самим традиційні маньхуа втратили найменший шанс на конкурентну боротьбу і пішли в минуле.

90-ті роки в Китаї славилися розквітами піратського маньхуа, під час боротьби за інтелектуальну власність було закрито багато журналів з коміксами, у тому числі й найстаріше видавництво манги та маньхуа «Король коміксів». У той же період було запущено проєкт розвитку дитячої маньхуа, що незабаром породило велику кількість художників з новим баченням.

Хоч у Китаї і не вдалось відновити традиційні маньхуа, але «материкові» твори отримали шанс поборотись з японською мангою та маньхуа Гонконгу та Тайваню.

Багаторічний і складний розвиток жанру породив досить розпливчасту, але при цьому велику класифікацію. За кількістю видів маньхуа дуже щільно підійшло до японської манги, а її перерахування досить складне.

За аудиторією:

Маньхуа для хлопчиків найчастіше розповідають про війну та пригоди. Насамперед розрахована для юнаків до 18 років, але серйозність поглядів та філософія приваблюють велику кількість людей.

Маньхуа для дівчаток - відрізняються тонким і чітким малюванням і тематикою шкільних або любовних відносин. Основною аудиторією є дівчатка до 18 років, проте серед читачів є чимало хлопчиків та дорослих людей.

Молодіжні маньхуа – орієнтовані на молодих людей віком від 18 до 25 років. У змісті відображені питання дорослішання та любовних (зокрема сексуальних) відносин.

Жіночі маньхуа - спрямовані на домогосподарок або бізнес-леді. У змісті відображені проблеми дорослого життя, головними героями, як правило, є дорослі чоловіки та жінки.

Маньхуа для дорослих — орієнтовані людей старше 18 років. У змісті порушуються різні питання, такі як політика, економіка, історія, культура та ін. Вони також можуть містити зображення сексу та насильства.

При цьому в маньхуа для дівчаток також можуть бути війни, фантастика та пригоди. У маньхуа для хлопчиків торкаються теми шкільних стосунків та кохання з позиції хлопчика. У дитячих маньхуа можуть з'являтися також теми, характерні для дорослих маньхуа (за винятком сексу).

Трепетне та душевне виконання композиції Біла ніч за авторством Джем Сяо, відправить вас у красивий світ наповнених тільки щирими емоціями. Джем Сяо – Біла ніч прямо зараз.

04:43-09:01 Джем Сяо – Біла ніч

09:02-09:09 Перебивка

09:10-11:59 **Ведучий: За кількістю зображень:**

Поодинокі маньхуа - зазвичай це простий односторінковий малюнок без будь-якого сюжетного наповнення. На малюнку може бути зображено людину або пейзаж.

Короткі маньхуа складаються з 2-10 сторінок, мають не глибокий сюжет та публікуються у журналах-збірниках.

Довгі маньхуа мають необмежену кількість сторінок. Публікуються в журналах частково (шматками) протягом кількох років.

По темі:

Науково-фантастичні маньхуа.

Шкільні маньхуа – це маньхуа про стосунки школярів чи студентів.

Фентезі-маньхуа - події відбуваються в абсолютно відмінному від нашого світу вимірі.

Даньмей-маньхуа (яой) - основною цільовою аудиторією є дівчата та жінки, а також частина чоловіків. Основна тематика - гомосексуальні відносини чоловіків, якими вони можуть стати в уяві жінки. Спочатку з'явилися в Японії, але потім поширилися на китаємовні регіони (включаючи Тайвань та КНР), де зараз активно розвивається рух додзіндзе.

За місцем виробництва:

Тайванські маньхуа дуже схожі на японську мангу. Відмінною особливістю стали елементи гунбіхуа та виконання у чорно-білому кольорі.

Гонконгські маньхуа це комікси-бойовики, що включають бійки, війни, гонки і мафія.

Материкові маньхуа тільки починає формування свого стилю і відзначитися якоюсь особливістю поки що не може.

Незважаючи на відмінності та різні долі, всі три види коміксів закріпилися в Азії і підкорюють захід. Звичайно якщо заглиблюватися в тематику, вивчати історію країн, культуру та мову, то можна відкрити для себе набагато більше жанрів та творів, але класичному західному читачеві вистачає й цього різноманіття.

За рейтингом вікових обмежень:

Маньхуа з рейтингом 1 — підходить для будь-якого віку, вкрай обмежений вміст насильства і відносин статей. На їх видання, імпорту і експорту не накладаються обмеження (за винятком маньхуа, заборонених для дітей молодше 18 років; для подібної продукції необхідно скласти особливу декларацію, а також взяти зобов'язання не продавати її дітям молодше 18 років).

Манхуа з рейтингом 2 — не підходить для читачів віком до 21 року. У них міститься певний контент сексу і насильства, проте не перевищує межі, встановлені міжнародними правилами.

Манхуа з рейтингом 3 — зміст сексу і насильства перевищує рамки міжнародних правил, вважається невідповідними для читачів будь-якого віку. У багатьох країнах заборонено видання і поширення подібної продукції.

12:00-12:06 Перебивка

12:07-12:31 **Ведучий:** Дякую що прослухали третій випуск «Країна по коміксу». Якщо ви пропустили інші випуски цієї програми, то заходьте до наших офіційних сторінок радіо Україночка у мережах Інстаграм та Фейсбук. З вами була ведуча Тетяна Денисова. В наступному випуску ми познайомимось із Південною Кореєю та її манхвою.

12:32-12:36 Заставка

Країна по коміксу №4. Південна Корея та манхва.

00:00-00:15 **Ведучий:** Добрий вечір, шановні слухачі. Четвертий випуск програми «Країна по коміксу» на радіо Україночка знову в ефірі. З вами ведуча Тетяна Денисова. Давайте дізнаємось про манхву Південної Кореї трохи більше.

00:16-00:19 Заставка

00:20-00:32 **Ведучий:** Сьогодні ви почуєте: що таке манхва та її особливості, жанри, сюжети, що можна почитати і вікові обмеження для прочитання творів.

00:33-00:39 Перебивка

00:40-03:12 **Ведучий: Манхва** (кор.. [manhwa]) — корейські комікси. Термін у Кореї означає і анімаційні мультфільми, і комікси, і карикатуру, а за її межами зазвичай використовується для позначення виключно корейських коміксів.

Корейська манхва дуже схожа на японську мангу і китайську манхуа. Вони мають багато спільних рис, але кожна має власні особливості — текст і графіка узгоджуються з культурою та історією відповідних країн. Манхва перебувала під впливом важкої новітньої історії Кореї, на це вплинуло різноманіття форм і жанрів. Відштовхуючись від основної течії, що копіює особливості манги, манхва розвинулася до авторських міні-історій, графічно орієнтованих робіт та манхва-серіалів, що розповсюджуються через інтернет. На даний момент довгі серіали інтернет-манхви на спеціальних порталах (наприклад, Media Daum) та особистих сторінках є популярним ресурсом серед молодого покоління Кореї.

Манхва читається в тому ж напрямку, що й книги українською мовою — горизонтально зліва направо, тому що текст на хангилі зазвичай так і пишеться, хоча іноді він може бути записаний так само як японська та китайська — вертикально праворуч наліво. Обидва варіанти читають зверху донизу.

Особливості Манхви

Манхва відрізняється від японської манги своїм унікальним стилем малювання та сюжетними рішеннями. Основна відмінність полягає в тому, що Манхва частіше за все має кольорове виконання, порівняно зі звичайною чорно-білою мангою.

Манхва відома своїм використанням яскравих кольорів. Застосування кольору додає життєвості та емоційної насиченості до історій. Кожен персонаж, кожен кадр в Манхві

майстерно втілюється за допомогою широкої палітри кольорів, що робить комікси візуально привабливими та виразними.

Різноманітність жанрів

Манхва пропонує величезний вибір жанрів, які включають фантастику, фентезі, романтику, драму, історію, екшн та багато інших. Кожен може знайти щось за своїм смаком у світі Манхви. Це різноманіття жанрів в поєднанні з якісними малюнками і цікавими сюжетами привертає увагу широкої аудиторії.

03:13-03:20 Перебивка

03:21-05:53 Ведучий: Особливості сюжетів

Сюжети Манхви можуть бути складними, емоційно завантаженими та багатограними. Часто вони здатні здивувати читачів неочікуваними поворотами подій та непередбачуваними фіналами. Багато Манхви зосереджуються на глибоких переживаннях та психологічних аспектах персонажів, що робить їх більші ніж просто коміксами — це справжні твори мистецтва.

Рекомендовані Манхви

Ось кілька рекомендованих Манхв, які варто переглянути:

- "Tales of the Unusual" (Казки про незвичайне) — захоплююча колекція коротких жахливих історій з несподіваними поворотами.
- "The Breaker" (Розбійник) — екшн-фентезі про хлопця, який потрапляє у світ бойових мистецтв і змушений боротися зі злочинними бандами.
- "Cheese in the Trap" (Сир у пастці) — романтична драма, що розповідає історію студентки, яка зустрічає загадкового хлопця зі складним характером.
- "Tower of God" (Вежа Бога) — фантастичний пригодницький комікс про хлопця, який намагається пройти небезпечний випробувальний лабіринт, щоб здійснити свою мрію.
- "Solo Leveling" — епічний фентезі-екшн про мисливця на монстрів, який здобуває все більшу силу та відкриває таємниці світу.

Це лише декілька прикладів Манхв, а світ Манхви налічує безліч цікавих творів у різних жанрах. Виберіть ту, яка найбільше вас зацікавила, і насолоджуйтесь читанням.

Вікові обмеження:

На корейських сайтах із творами треба пред'являти документ що тобі виповнилось 13-14 років. Тому за дітьми активно слідкують, щоб не потрапляли та не травмувались за свою допитливість.

13+ – саме з цієї категорії та віку люди починають читати манхви. Треба мати на увазі, що тут автори намагаються не підіймати важкі теми, які не були б зрозумілі дітям. Все робиться просто, але градус напруження тут мінімальний. Оскільки читають такі твори не тільки дорослі, але й діти, які просто зацікавились красивими картинками із текстом.

16+ – тут автори трохи добавляють напруження у читачів, оскільки така аудиторія більш-менш розуміє твір та її посл. Важкі теми виносяться на перший план, але не перегинають палку.

18+ – для більш старшої аудиторії. Сцени крові та насилля детально показуються у кадрі. Рівень жорстокості іноді перевищує межі дозволеного. Підіймаються дуже серйозні проблеми, не тільки людські, а й суспільства та світу.

05:54-06:00 Перебивка

06:01-06:23 **Ведучий:** Південна Корея хоч і надихалась японською мангою, але їх твори відрізняються та привносять щось своє незвичайне у світ. Більше емоцій, динаміки та яскравих героїв з пейзажами.

Дякую що прослухали «Країна по коміксу» на радіо Україночка. З вами була ведуча Тетяна Денисова. Зустрінемося на наступному тижні.

06:24-06:28 Заставка

Мова Азії: манхва, маньхуа та манга. Випуск №2

00:00-00:15 Заставка

00:16-00:42 **Ведучий:** Вітаю вас, шановні поціновувачі літератури. Ми продовжуємо з вами знайомитись із різноманіттям Азії. Розповідати буде ведуча Тетяна Денисова. А ви слухаєте другий випуск подкасту «Мова Азії: манхва, маньхуа та манга».

Сьогодні ми детальніше познайомимось із мангою, її історією, жанрами та героями.)

00:43-00:44 Перебивка

00:45-04:43 **Ведучий:** Манга - це японські комікси, які включають у себе комікси та графічні новели, створені у Японії або в японському стилі. Однією з особливостей манги є читання її з права на ліво та зверху вниз, на відміну від традиційних коміксів, які читаються зліва направо. Цей спосіб читання виник у Японії та став загальноприйнятим для багатьох азійських країн. Існує глибока історична та культурна причина, чому саме такий напрямок читання обрано для манги і японських видань.

Початки манги в Японії сягають ще XII століття, з таких робіт, як "Веселі картинки з життя птахів та звірів" від відомого буддійського ченця та художника Яку. Ці картинки складались із послідовності чорно-білих малюнків з підписами, які зображували життя та сцени з участю тварин та буддійських ченців. Ці роботи також відомі як "Тоба-е", що означає "картинки в стилі Тоба".

З розвитком, манга поглинула традиції укійо-е, а після Реставрації Мейдзі японські художники вчитались у своїх закордонних колег композиції, пропорції, кольорів та промов, яким раніше укійо-е не надавало значення, бо більше акцентувало на ідеї. У період з 1900 по 1940 роки манга була дуже популярним серед молоді, хоча не вплинула значно на суспільство.

У 1920-х роках XX століття відбувся важливий етап у розвитку манги, коли видатні японські художники-карикатуристи, зокрема Ракутен Кітадзава, Іппей Окамото, Сако Сісідо, Ютака Асо та інші, відвідали Сполучені Штати для обміну досвідом з американськими колегами.

У 1923 році газета "Асахі Сінбун" розпочала видавати щотижневий комікс-додаток "Асахі Граф", де спочатку друкували адаптації американських коміксів, а згодом - оригінальні японські комікси у стилі США.

Згодом видавці освідомили популярність коміксів серед читачів і почали активно замовляти їх у своїх художників. Перший популярний японський комікс цього часу став "Нонкі на Го-сан" Ютаки Асо, що мав формат чотирьох малюнків, що розповідали одну історію, і був створений у 1924 році.

Найпопулярніші комікси почали видавати у формі книг, що було новаторською для США ідеєю й справило ключовий вплив на мангу в Японії. Сюжети цих творів в основному були комедійними та сатиричними і висміювали японське суспільство.

Уже на початку ХХ століття було почато видавництво дитячих коміксів. Три журнали цього часу — «Сьонен Клуб» (започатковано у 1914 році), «Сьодзьо Клуб» (започатковано у 1923 році) та «Йонен Клуб» (започатковано у 1923 році), призначені відповідно для хлопчиків, дівчаток та малюків, відіграли важливу роль у формуванні сучасних дитячих та підліткових журналів в Японії.

Після початку японсько-китайської війни у 1937 році, розпочалося активне видавництво коміксів та анімації агітаційного змісту. Уряд відчував важливість цих видань і координував їх створення, надаючи матеріальну підтримку. З'явилася організація «Новий японський союз творців манги», яка видавала журнал «Манга» аж до кінця війни, навіть під час браку паперу.

У 1943 році Рюїті Екояма опублікував у журналі «Манга» фантастичний комікс «Воїн науки приходить до Нью-Йорку», де вперше було запропоновано ідею величезного бойового робота, що стала ключовою в розвитку манги і аніме. У той час, як аніме зазнавало спаду в 1950-их, манга активно розвивалася, особливо через бум дешевих чорно-білих коміксів, які дозволяли художникам експериментувати, майже не платячи за їхню роботу.

04:44-04:45 Перебивка

04:46-06:25 **Ведучий:** Чому манга так популярна?

Основна причина цього полягає в складності японської писемності, яка вимагає значного словникового запасу, складне для дітей до 12 років. Тому було створено подібні комікси - мангу - де сюжет передається через ілюстрації і візуальні елементи. Манга отримала широку популярність завдяки Тезуці Осаму, який додав до неї складні сюжети, анімаційну графіку та свободну креативність. Чим привернув увагу до цього жанру багато молодих авторів.

Поширення манги відбулося в 20 столітті поруч із американськими коміксами. Манга друкуються у японському стилі - зправа наліво і в чорно-білому форматі. В основному манга видається як серіали у журналах, але також можна придбати окремі томи.

Головний малювач манги - "мангака" - зазвичай саме він пише тексти і малює ілюстрації, хоча іноді може працювати і у групі з іншими мангаками.

У манзі персонажі часто відображають студентів та службовців, у їхньому повсякденному житті. Вони є людьми з проблемами та недоліками, відмінною рисою яких є їхні психологічні характеристики та незвичайні друзі. Хоч і є стереотип, що японські герої мають великі очі та густе волосся, у манзі це не завжди відповідає дійсності. Основною темою є мрії та надії героїв, а також важливість навчання на помилках. Герої манги розвиваються, змінюються, набувають нового досвіду, а негативні персонажі можуть змінитися в хороших.

06:26-06:27 Перебивка

06:28-07:34 **Ведучий:** Манга пропонує широкий вибір жанрів для читачів різного віку та інтересів. Ось основні типи:

1. Сьонен Манга – це манга для хлопців, яка відзначається цікавими сюжетами та пригодами. Тут можна знайти, наприклад, "Наруто" і "Дракон Болл".

2. Манга Шодзьо – для дівчат, акцентується на романтиці та дружбі. Тут зазвичай розгорнуті історії, як у "Сейлор Мун" чи "Кошика фруктів".
3. Манга Сейнен - призначена для дорослих чоловіків, з глибшими темами та персонажами. Приклади цього жанру – "Берсерк" та "Зошит смерті".
4. Джосей Манга – адресована дорослим жінкам, розслідує стосунки та кар'єрний розвиток. Наприклад, "Нана" чи "Мед і конюшина".
5. Манга Кодомо – для дітей, з простою, але чудовою історією. Типові приклади – "Doraemon" і "Покемон".
6. Манга Ісекай – де персонажі потрапляють у фантастичні світи. Тут можна зустріти істот з "Re: Zero" та "Мистецтво мечи онлайн".

Додатково, існує любительська манга Додзінсі, яку створюють мангаки самі й навіть видають на свій кошт. Це деякі починали завдяки таким творам на японських ринках.

07:35-07:36 Перебивка

07:37-09:58 **Ведучий:** Також, хочу привести приклади манг, які гідні щоб їх прочитали:

Манга «Патріот Моріарті». Жанри: детектив, містика, історія, сьонен, драма.

Анотація: На початку минулого століття, коли Британська імперія була на вершині свого впливу, молодий Вільям Джеймс Моріарті вирішив боротися із класовою дискримінацією і створити ідеальну країну.

Що цікавого в самому творі?

Персонажі

Вільям Джеймс Моріарті – кримінальний консультант за яким ми слідкуємо з самого початку манги. Холодний, але розважливий, може прорахувати всі дії наперед. Саме він продумує злочини, а його браття та підлеглі виконують все основне.

Старший брат Альберт та молодший брат Льюїс (або Луїс) Джеймс Моріарті допомагають середньому брату Вільяму втілювати його плани, хоча вони мають різні ролі - Альберт працює у уряді, а Луїс є домогосподарем. Брати завжди обговорюють кожен план уважно, перш ніж розпочати його виконання.

Шерлок Холмс – детектив, який йде по п'ятах кримінального консультанта. І не дивлячись на те, що він не бачить серйозних справ у звичайних зверненнях людей, але саме загадкові смерті аристократів зацікавлює Шерлока. Веселий, але буває і серйозним, продумує кроки наперед.

Джон Ватсон – помічник детектива.

Сюжет

Так як сам твір оснований на відомій письменницькій праці Артура Конан Дойля «Шерлок Холмс», то ми як читачі, наглядаємо зовсім не за героєм детективом, а за кримінальним консультантом Вільямом Моріарті. Тому більше бачимо як ці злочини відбуваються, звісно, читачі бачать і сюжетну лінію Шерлока, яка потім поєднується із лінією Вільяма Моріарті. Протистояння Шерлока та Вільяма відчуються динамічними, адже один герой намагається на розкрити себе, а інший – шукає розгадки та відповіді хто такий цей лорд насправді.

Малюнок

Виконаний в чорно-білому стилі, лише обкладинка до самої глави виконана у кольорі. Добре видно і персонажів, і будинки, і тварин. Нічого не зливається із фоном, все можна побачити і розрізнити. Стиль був збережений і для аніме адаптації цієї манги, лише придбав кольори.

09:59-10:00 Перебивка

10:01-12:00 **Ведучий:** Манга «Хоч би всьоме дайте мені пожити спокійно!» Жанри: ісекай, романтика, історія.

Анотація: Ріше знову загинула у 20 років. Всьоме вислуховуючи промову принца, що розірвав заручини, про те, яка вона лиходійка, дівчина вже продумує свій наступний хід. Ким вона буде цього разу? Мандрівним торговцем? Покоївка? Лицарем? Що чекає на нашу героїню?

Що цікавого в самому творі?

Персонажі

Ріше Ірмгард Вуецне – головна героїня, яка вже в сьомий раз помирає від рук війни, але доля вирішує їй дати ще один шанс. Вона вже була і торговцем, і лікарем, і покоївкою. За ці 6 життів вона багато чого бачила та багато ким була. Але несподіванкою стало те, що їй запропонував свою руку та серце чоловік від якого вона загинула у минулому житті.

Арнольд Хайн – холодний принц, який запропонував Ріше вийти за нього заміж. Саме він винен в тому, що головна героїня не може жити більше 20 років.

Сюжет

Як було сказано в анотації, Ріше це дівчина яка вже в сьомий раз перероджується. У минулих життях вона не могла жити більше 20 років і помирала від війни. Але в сьомому житті несподіванкою стало те, що Арнольд Хейн, принц із іншого королівства, зробив пропозицію руки і серця дівчині. Ріше лише хотіла спокійного життя, але із-за непередбачуваних обставин повертає до себе багато уваги.

Малюнок

Кольорова обкладинка і чорно-білі сторінки самої манги. Багато деталей, персонажі не зливаються із фоном, все чудово видно. Для аніме адаптації трохи змінили зовнішність головних героїв, тому аніме не співпадає із оригіналом, але притримується основного сюжету.

12:01-12:02 Перебивка

12:03-12:16 **Ведучий:** Дякую, що прослухали «Моза Азії: манхва, маньхуа та манга». З вами була ведуча Тетяна Денисова. Будемо разом знайомитись із Азією на наступному тижні. До зустрічі!

12:17-12:33 Заставка

Мова Азії: манхва, маньхуа та манга. Випуск №3.

00:00-00:15 Заставка

00:16-00:42 **Ведучий:** Вітаю вас, шановні поціновувачі літератури. Азія по своєму розповідає про себе через колорит та культуру коміксів. З вами ведуча Тетяна Денисова. А ви слухаєте 3 випуск подкасту «Мова Азії: манхва, маньхуа та манга».

Сьогодні ми продовжимо знайомитись із різноманіттям коміксів та завітаємо до Китаю.

00:43-00:44 Перебивка

00:45-04:04 **Ведучий:** Маньхуа (або Маньхва) - це форма коміксів, що має китайське походження. Вони охоплюють комікси, створені в Китаї, Тайвані та Гонконгу, а також переклади японської манги, які отримали популярність серед читачів кількох країн східної Азії. Маньхва часто служить основою для створення анімаційних серіалів або дунхуа, які є китайським аналогом аніме.

Не дивлячись на спалах виробництва маньхуа в материковому Китаї, більшість коміксів і далі випускаються на Тайвані та в Гонконгу. Вважається, що Томасу Чу був першим автором маньхуа.

У 1904 році в Шанхаї був опублікований перший авторитетний комікс під назвою "Комікси про поточні події".

У 1928 році з'явився журнал "Шанхайський ескіз", який став першим та найвпливовішим журналом маньхуа в Китаї. Це популярне видання використовувало яскраві ілюстрації для візуального коментування політики та повсякденного життя, і невдовзі набуло популярності як в материковому Китаї, так і в сусідніх областях.

У маньхуа є дві теми Уся та Сянься.

Уся – розкриває бойових героїв, які беруть на себе величезні випробування та завдання. Головний герой зазвичай має багато бойового досвіду та іноді надприродні здібності, що утворює атмосферу фантастики про бойові мистецтва і викликає чарівний конфлікт між добром і злом.

У темі Сянься, навпаки, маньхуа натхненна китайською міфологією, можна зустріти безсмертних героїв, магію, демонів та інші фантастичні елементи. Події у цих темах можуть відбуватися як на історичному, так і на вигаданому фоні, приносячи читачам насолоду від спостереження за персонажами, які переживають величезні перетворення завдяки надприродним обставинам.

У 1927 році в Китаї була створена перша Асоціація карикатур під назвою «Маньхуа Хуей», яка мала на меті об'єднати розрізнених художників того часу в більш організовану структуру для покращення умов створення маньхуа.

Автор Хунг у статті «Війна і народна культура: опір у сучасному Китаї» (1988) пояснює, що еволюція китайських мультфільмів того періоду була тісно пов'язана з політикою та війною.

Хунг описує 1930-ті роки як "золоте століття Маньхуа". У цей період у Шанхаї існувало до 17 журналів з карикатурами, які публікували маньхуа з 1934 по червень 1937

року, до початку китайсько-японської війни, що призвела до зміни змісту маньхуа з розважального на переважно політичний.

Після війни у 1945 році, за словами Хунга, тематичні елементи маньхуа змістилися від політичних до більш розважальних та гумористичних сюжетів. Це зрушення є важливим, оскільки загальне середовище впливає на тематичні елементи створених оповідань.

04:05-04:06 Перебивка

04:07-06:35 **Ведучий:** За цільовою аудиторією:

Маньхуа для хлопців часто розповідає про війну та пригоди та адресована юнакам до 18 років. Однак серйозний зміст та філософія можуть зацікавити ширшу аудиторію.

Маньхуа для дівчат відрізняються докладним малюнком та темами шкільного життя або романтики. Хоча основна аудиторія - дівчата до 18 років, багато хлопців та дорослих також зацікавлені.

Молодіжні маньхуа розраховані на молодих людей віком від 18 до 25 років та містять питання дорослішання та кохання (включаючи сексуальні відносини).

Жіночі маньхуа адресовані господиням або жінкам-бізнесменкам, та розглядають проблеми дорослого життя з дорослими героями.

Маньхуа для дорослих призначені для людей старше 18 років та обговорюють різні теми, такі як політика, економіка, історія, та культура, включаючи секс та насильство.

Варто зазначити, що у маньхуа для дівчат також можуть бути війни, фантастика та пригоди, у той час як у маньхуа для хлопчиків теми стосунків у школі та кохання, які розглядаються з позиції хлопця. Навіть у дитячих маньхуа можуть бути обговорені теми, притаманні дорослим маньхуа (за винятком сексу).

За кількістю малюнків:

Поодинокі маньхуа зазвичай є простими односторінковими малюнками без глибокого сюжету, де може бути зображено людину або пейзаж.

Короткі маньхуа включають від 2 до 10 сторінок, мають широкий сюжет і зазвичай публікуються у виданнях зібрань.

Довгі маньхуа можуть мати будь-яку кількість сторінок і публікуватися кілька років частинами у журналах.

За тематикою:

Науково-фантастичні, шкільні, фентезі та яой (гомосексуальні відносини) - у кожного жанру своя аудиторія та особливості.

Щодо місця виробництва:

Маньхуа з Тайваню схожі на японську мангу, але із своїми особливостями, такими як використання елементів гюмбіхуа і чорно-білого кольору.

Гонконгські маньхуа - це бойовики з бійками, гонками, війнами та мафією.

Маньхуа з материка тільки розвивають свій стиль та поки не відрізняються від інших регіонів.

І сьогодні інтерв'ю нам надала засновниця видавництва «Сафран» Світлана Призинчук.

06:36-06:37 Перебивка

06:38-27:33 Інтерв'ю

27:34-27:35 Перебивка

27:36-27:50 **Ведучий:** Я ще раз дякую Світлані за інтерв'ю, і дякую вам шановні слухачі. З вами була ведуча Тетяна Денисова. Зустрінемося на наступному тижні, де ми будемо продовжувати знайомитись із кольорами Азії.

27:51-28:07 Заставка

Мова Азії: манхва, маньхуа та манга. Випуск №4.

00:00-00:16 Заставка

00:17-00:40 **Ведучий:** Вітаю вас, шановні поціновувачі літератури. Ми продовжуємо знайомство із таємничою Азією. З вами ведуча Тетяна Денисова. А ви слухаєте 4 випуск подкасту «Мова Азії: манхва, маньхуа та манга»

Сьогодні ми відправимось у Південну Корею та полистаємо манхву.

00:41-00:42 Перебивка

00:43-04:29 **Ведучий:** Манхва - це корейські комікси, які також можуть включати анімацію і карикатуру. За межами Кореї, цей термін в основному використовується для визначення корейських коміксів. Манхва має багато спільного з японською мангою та китайською маньхуа, але в той же час має свої унікальні особливості, які відповідають культурі та історії Кореї.

Манхва стала популярною у Кореї у 1960-ті роки, а великий успіх припав на 2010-ті завдяки появі онлайн-додатків для обміну коміксами, які залучили корейських авторів до аудиторії по всьому світу. Однією з ключових відмінностей манхви від манги є те, що її можна знайти виключно в Інтернеті, а не у друкованому вигляді. Крім того, манхва читається зліва направо, як англомовні романи, і перекладається на різні мови.

Творці манхви мають прізвисько "манхвага", а сама манхва публікується у повному кольорі. Деякі відомі приклади манхви включають Catharsis, DICE, Solo Leveling та Kubera.

Манхва може включати в себе авторські міні-історії та графічно орієнтовані роботи, а також серіали, що розповсюджуються через інтернет. Онлайн-серіали манхви на спеціальних порталах і особистих веб-сторінках стали важливою частиною молодіжної культури в Кореї.

Особливості Манхви

Манхва виділяється від японської манги своїм унікальним стилем малювання та сюжетними рішеннями. Основна різниця полягає в тому, що манхва часто має кольорове виконання, у порівнянні зі звичайною чорно-білою мангою. Виділення кольорів манхвою додає живої енергії та емоційної інтенсивності до історій. Кожен персонаж, кожен кадр в манхві майстерно втілюється за допомогою широкої палітри кольорів, що робить комікси візуально привабливими та виразними.

Різноманітність жанрів

Манхва пропонує величезний вибір жанрів, які включають фантастику, фентезі, романтику, драму, історію, екшн та багато інших. Кожен може знайти щось за своїм смаком у світі Манхви. Це різноманіття жанрів в поєднанні з якісними малюнками і цікавими сюжетами привертає увагу широкої аудиторії.

Ось декілька Манхв, які заслуговують на увагу:

- "Казки про незвичайне" - це збірка запаморочливих коротких жаків з неочікуваними сюжетними обертами.
- "Розбійник" - фентезійна драма про хлопця, який потрапляє до світу бойових мистецтв і веде боротьбу з кримінальними групами.
- "Сир у пастці" - це романтична драма про студентку, яка зустрічає таємничого хлопця зі складним характером.
- "Вежа Бога" - фантастичний комікс про юнака, який пробує пройти складний лабіринт випробувань, щоб досягти своєї мети.
- "Соло Leveling" - захоплююча фентезійна екшн-драма про мисливця на монстрів, який поступово збільшує свою силу і розбирається в загадках світу.

Вікові обмеження:

13+ – Автори даної категорії намагаються не підіймати важких тем, відповідно комікси орієнтовані на дітей та підлітків.

16+ – Тут сюжети стають більш насиченими, автори добавляють глибини і важкі теми переходять на передній план.

18+ – Вони містять деталізовані сцени насильства та крові, і рівень жорстокості може бути досить високим. Розглядаються складні і глибокі проблеми людини, суспільства і світу в цілому.

04:30-04:31 Перебивка

04:32-04:44 **Ведучий:** Дякую вам, шановні слухачі. Сподіваюсь вам сподобалось знайомитись із літературою Азії разом з нами. З вами була ведуча Тетяна Денисова. Зустрінемося на наступному тижні!

04:45-05:01 Заставка

ABSTRACT

Topic title: «Manhwa, manhua and manga as trends in print and entertainment content».

The main volume of the material: 25 pages

The number of sources used is 15

The goal of the work is to create a series of radio programs and to tell listeners about different types of comics in a simple and accessible way.

To achieve the goal, we performed the following tasks:

- characterize each of the stories of manhwa, manhua and manga;
- to analyze the peculiarities of their popularity, to argue the interest among the audience, the genre aspect, commonalities and differences;
- to create a series of radio programs that discuss manhwa, manhua and manga.

The object of the research is journalistic works of manhwa, manhua and manga.

Subject of research demand and popularity of manga, manhua and manga comics in the audience.

Formal and substantive characteristics of the project. The creative project is a series of podcasts for radio broadcasts. The podcast series consists of 8 podcast series (4 pilot episodes and 4 final and final), historically and journalistically focused, 6- to 15-minute episodes.

Radio projects used, in pilot releases: screensaver (at the beginning and at the end), transitions (after the song, before the main text. The sound from the song was used for the transition), song (to diversify the text), song in the background. In the final issues: a splash screen (at the beginning and end of each issue), transitions (the sound of turning a book was used for the transitions to add a greater atmosphere of immersion in this topic, as if we were actually reading a book), background music.

The implemented project demonstrates the diversity of Asian literature and opens it up to Ukrainian readers, as well as the main idea of the author.

Keywords: manhwa, manhua, manga, Asian literature, comics, genres, main characters, characters.

**Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ**

Я, Денисова Тетяна Костянтинівна, студентка IV курсу, форми навчання денна, факультету журналістики, спеціальність «Журналістика», адреса електронної пошти shedikthehedgehog@gmail.com,

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Манхва, маньхуа та манга як тренди друковано-розважального контенту» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомена;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

- згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата 14.06.2024 _____(студентка) Денисова Тетяна Костянтинівна

Дата 14.06.2024 _____(керівник проєкту) Костюк Юрій Вікторович